

1. kiadás 1959. augusztus 28. 6 óra per c

Sok üzemben már elérték, sőt túl is szárnyalták az 1960-as termelékenységi színvonalat

1959. augusztus 28.

1./ Iparunk az első félévben három százalékkal túlteljesítette termelési tervét, emellett azonban némileg elmaradt a termelékenység növelése. Sok üzemben azonban már az első félévben is jelentősen nőtt az egy munkásra jutó termelés. Ahol kellő időben megtették a szükséges intézkedéseket, feltárták a rejtett tartalékokat, megfelelően változtattak a gyártási technológián, növelték a műszaki színvonalat, gondot fordítottak a gépítésre, a gépek jobb kihasználására és felkerolták a dolgozók kezdeményéseit, ott az eredmény sem maradt el. Ma már több üzem dolgozói büszkélkedhetnek azzal, hogy a termelékenységben elérték, sőt túlszárnyalták az 1960-as szintet.

Harcinc százalékkal nőtt a termelékenység - 2900 munkórát takarított meg a kongresszusi versenyben a Láng Gépgyár dolgozói.

A napilapok hirdetési rovatának szinte állandó szereplője a Láng Gépgyár, ahol akár 150 új forgácsoló szakaunkást is azonnal alkalmazni tudnának. A viszonylagos munkaerőhiány a gyárnak hosszú ideje húzó problémája ezért a kongresszusi versenyben mindenképp a termelékenység növelésével igyekeznek tuljutni ezen az akadályon.

A gyár többszáz dolgozójának véleménye alapján részletes és szerteágazó terv készült a forgácsológépműhely munkájának könnyítésére, a szerelde alkatrész-ellátásának javítására. Az üzemrészek szocialista szerződést kötöttek egymás segítésére. A precíziós ontóde a korábbi bér munkák helyett újabbán a szerelde részére készített majdnem 50 féle alkatrészt, amit eddig az amugy is túlságosan igénybevert esztergályozással, furással, marással állítottak elő. A kovácsolásban a forgácsoló részleghez kerülő nyersanyag túlméretezése ellen indult mozgalom, ezóta a kovácsolási ráhagyást mintegy 6 százalékkal csökkentették, ennivel kevesebb anyagot kell utólag leforgácsolni. /Folyt. kov./

B 2. kiadás 1959. augusztus 28. 6 óra 10 perc
/Sok üzemben....1. folyt./

A gépgyár legkiválóbb dolgozói: Jaszina Ferenc horizontális, Majoros András és Lehel Albert szerelők, Bedőcs Mária furós és mások, a munka minőségének javítását kezdeményezték, s a kongresszusi versenyben a gyáregységben 20 százalékkal csökkent a selejt. A műszaki részleg egész sor technológiai módosítást, újítást vezetett be, amely ugyancsak jóval mérsékelte a Diesel-motorok, turbinák alkatrészeinek gyártási idejét. Egyedül azzal az új módszerrel, hogy a minőségellenőrző osztály és a végső ellenőrzéssel megbízott vállalati szakember nem külön-külön, hanem egyidőben veszi át a motorokat, motoronként 13 órát és 1.500 kilo olajat takarítanak meg.

Minden jel arra mutat, hogy a termelékenység növelésével sikerült áthidalni a munkaerőhiány által okozott nehézségeket. Egy-egy dolgozó egy napi termelése a kongresszusi versenyben nem kevesebb, mint 30 százalékkal növekedett és 29.000 munkaórát takarítottak meg. A gyár esedékes tervét és kongresszusi felajánlását maradéktalanul teljesítette, a gyáregységek versenyében pedig éppen a gépgyártó üzemrész az első, amelynek egyik fontos részlege a munkaerőhiánnyal küzdő forgácsolóműhely.

Minden lehetséges intézkedés megtörtént arra is, hogy a munkaerőhiány problémája a gyárban végleg megszűnjék. Iparitanuló-műhelyt létesítettek, ahol nagyrészt technikumot végzett fiatalokból nevelnek kiváló szakmunkásokat. Ebben az évben 70 iparitanulót vesznek fel a gyár tanműhelyébe és 2-3 éven belül a szakmunkás-probléma teljes megoldása várható a Láng Gépgyárban. /Folyt. köv./

B 3. kiadás 1959. augusztus 28. 6 óra 20 perc
/Sok üzemben....2. folyt./

Termelékenység-növelés a műszaki ötleteiből

A rohamosan fejlődő híradástechnikai ipar az idén valószínűleg ostrom alá fogta a Kőbányai porcelángyárat: mind több és több porcelánszigetelőt kívánt. Az ENKIMMÁK és a többi háztartási gépgyár is követelte a megét. A gyár műszaki gárdája - 26 lelkes fiatal mérnök és 25 technikus, akik között a 36 éves főmérnök a legidősebb - tisztában volt vele, hogy létszámeneléssel nem növelheti a termelést, hiszen kerámikus szakmunkás nem terem minden borkorban. A munka intenzitását sem akarták fokozni. Maguk kezdeményezték tehát olyan műszaki fejlesztést, amely úgy megkövetelte a termelékenységet, hogy most már kielégíthetik a hirtelen megnőtt igényeket.

Sok jó ötlet került elő a különböző munkanvételek egyszerűsítésére, gyorsítására. A papírra vetett ötletekből, tervekből a gyár fémipari műhelye egymás után készítette a hiányzó szakmunkásokat pótló célgépeket, amelyekkel betanított munkások is könnyen tudnak bántani.

Nemrég még kézzel faragtak bizonyos szigetelő-típusokat, így a nagyfeszültségű vezetékek függő-szigetelőit. Póth Lóránt mérnök külföldi tapasztalatainak felhasználásával olyan gépet szerkesztett, amely ennek a munkának a termelékenységét megsokszorozza, javítja a méretpontosságot, és szakmunkaerőt szabadít fel. A hasznos gépet Rohádi Ferenc és Aranyosi István szerzőlektárosok rövid idő alatt elkészítették és átadták a termelésnek. Újítással géposították a kondenzátorok kivezető huzalsínak hajlítását is. Azelőtt 25 munkásné egyebet sem csinált, mint ezt a műveletet. Most ezt is házilag előállított gép végzi.

Igen találkónak bizonyult a műszaki gárda a meglévő géppark átszervezésében, jobb kihasználásában is. Az ENKIMMÁK gyárnak arra a bejelentésére, hogy csak úgy tudja kongresszusi vállalását teljesíteni, ha nagy mennyiségben kap bizonyos porcelánszigetelőket, Teke László üzemvezető mérnök egy kevésbé kihasznált gép áttekintésével úgy megnövelte a termelékenységet, éppen a szigetelőfejében, hogy a pépai gyár vállalásának teljesítése most már nem mulik ezeken az alkatrészen. /Folyt. köv./

B 4. kiadás 1959. augusztus 28.

6 óra 30 perc

/Sok üzemben.....3. Poljt./

Számtalan rejtett tartalékot tártak még fel a műszakiak minden nagyobb beruházás nélkül. Van is eredménye: a gép-dolgozói fejéenként 1070 forint értékkel termeltek többet az előirányozottnál, azaz 5.2 százalékkal teljesítették túl a termelékenység-tervet az első félévben. Hogy ez a növekedés nem létszámemelés, hanem kizárólag műszaki fejlesztés és jó szervezés eredménye, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy amíg a termelékenység ilyen mértékben emelkedett, a béralap csupán 1.5 százalékkal nőtt.

Pártmegbízások teljesítése kilenc százalékos termelésnövekedéshez segítette a komlói III-as aknát

A komlói III-as akna pártbizottsága a kongresszusi vállalások teljesítésére kidolgozott intézkedési terv alapján a szakszervezetnek, a KISZ-nek, a műszakiaknak és valamennyi munkahelynek adott pártmegbízást. Kormendi Lajos kommunista vajúr, aki társaival vállalkozott a szocialista munkabrigád cím megszerzésére, elmúlt hónap munkájukról elmondotta, hogy termelékenységi tervüket tíz helyett 17 százalékkal teljesítették és eléget tettek a szénminőségére, valamint a brigád tagjainak továbbképzésére vonatkozó ígéretüknek is. Hasonló jó eredményekről adtak számot Lóbiás Béla, Földes József, Kollár Mihály és Nagy Imre vajúrok, valamint Szentés József aknász és Kortvélyesi Antal külszíni felvigyázó is. A pártbizottság számolt a kongresszusi vállalások teljesítését gátló nehézségekkel is és ezek elhárítására megtette az intézkedéseket. Egy veszélyesnek látszó bányatűz elszigetelésére a szocialista munkabrigád cím elnyeréséért küzdő Bugyi Sándor ifjúsági elővívó brigádját kérte fel a pártbizottság. A fiatalok derekasan helytálltak, a munka jobb megszervezésével ötven százalékkal növelték az elővívási termelékenységet és ezt a szintvonalat tartják a lezárt két fejtést pótló új fejtés előkészítésében is.

B 5. kiadás 1959. augusztus 28.

6 óra 50 perc

/Sok üzemben.....4. Poljt./

Magyar Pál vajúr, a faellátás megjavításához kérte a párt segítségét. A pártbizottság megvizsgálta a kérdést és végül a KISZ-szervezetet bízta meg a faellátás általános megjavításával. Máté András, Bánvölgyi Ferenc, Puskás Béla és Egyed József bányászok vezetésével azóta négyszáz kocsifát szállítottak a fiatalok a bányába munkaidejükön kívül. A műszakiak Dobos József üzemvezető és Jazbinszky Vilmos főmérnök irányításával a műszaki fejlesztést segítették. Ma már a vágatok 88.3 százaléka korszerűen biztosított, a meddő kőzetnek 53.1 százalékát géppel rakják csillébe és a III-as akna jelenleg Baranya megye legkorszerűbb bányüzemévé fejlődött. Mindezek eredménye, hogy a komlói III-as akna bányászai elérték a párt márciusi határozatában ajánlott célt, sőt a termelékenységet még helyett kilenc százalékkal növelték az első félévben.

Az akna dolgozói a második félévben tovább növelik eredményeiket. Novidenes üzembehelyezik az első komlói szénfűrészszert, amelyhez a nagy szaktudást igénylő tannélküli fronttolókat a pártbizottságok teljesítésében előzőleg már kitünt Kormendi Lajos brigádja készíti elő. Dolgoznak rejtési koncentráció kialakításán is. Itt a szén szállító guritokat kézi erő helyett nagy átmérőjű furogéppel készítik el, s így hétszáz munkást takarítanak meg. Tovább tökéletesítik a bányabeli meddő tonnákezelést is és a jövő hónaptól kezdve csak a tűzveszélyes palát szállítják ki a bányából. A meddő többi részét a szén-üreges kitöltésére használják fel. A harmadik negyedévben szénpajzsot is üzembehelyeznek. /MTI/

B 6. kiadás 1959. augusztus 28. 7 óra / perc

Szeptemberben megnyílik a Ruzsantagvár dolgozóinak általános iskolája - Mind többen iratkoznak be technikumba és esti egyetemre

1959. augusztus 28.

2./

Moduly János segéd munkásként került a Ruzsantagvárba, még ebben az időben, amikor tőkés kézben volt az üzem. Később szakmunkás lett, többre azonban nem tudta vinni, pedig szeretett volna tanulni, fejlődni, feljebb emelkedni. A felszabadulás után teljesült a vágya: gimnáziumba iratkozhatott, leérettségizett, majd a Műszaki Egyetem esti tagozatán tanult tovább. Műgépészmérnök / szerkesztési munkatársként szon fázisozik, hogy műszaki fejlesztéssel könnyítse a mai munkások dolgát, növelje a gépek teljesítőképességét. Arvai Mihály ugyancsak úgy lett mérnök, hogy nappal dolgozott a gyárban, este pedig a Műszaki Egyetemre járt. És lehet folytatni a sort Mezei Sándorral, az egykori villanyszerelővel, a gyár jelenlegi elektronmérnökével, meg másokkal, hiszen számuk hovatovább meghaladja a huszonötöt.

Gyár

A munkások közül is többen emelkedtek értelmiségi sorba. Doszlop Sándorné annakidején szakérettségit tett, majd elvégezte a vegyipari műszaki egyetem nappali tagozatát. Most üzemmérnök egykori munkahelyén. Fűzesi Láréné ipari tanulóként kezdte a szövetkező műhelyben, most ugyanott technikus. Baranyai Istvánné szintén technikumot végzett.

Husz-huszonöt dolgozó iratkozik be évente a Ruzsantagvárból vegyipari vagy gépészeti technikumba. Közülük rendszerint tizen-tizenötön kerülnek egyetemre. Pillanatnyilag "csak" 16 technikumba járó tagja van a munkásgárdának, mert kilencen a tavasszal végeztek. Legtöbbjüket be is osztották nyomban a megfelelő műszaki posztra. De az utánpótlás nem késik, mert a most kezdődő tanévre 32-en kórték technikai felvételüket, s nagyobb részük meg is felelt.

Orvendetés, hogy a szakmunkásból lett régi, idős művezetők közül is mind többen igyekeznek letenni a technikai érettségit. A technikai végzettségű művezetők számát olyan módon is szaporítják, hogy ha valaki nyugdíjba megy, rendszerint új értelmiségi technikussal töltik be a helyét. Egelőre meggyengé az arány, az 50 főnyi művezető gárdának csak kis hányada technikus, ám ha továbbra is úgy terjed a tanulási kedv, mint eddig, mind több műszakival bővül a művezetői kar.

/Fol.t.köv./

Osztályon vezető beosztásban dolgozik. Girmann Béla is fizikai dolgozó volt, most mint gépészmérnök a szerkesztési osztály

B 7. kiadás 1959. augusztus 28. 7 óra 20 perc
/Szeptemberben megnyílik.....l.folyt./

Most további nagy fejlődés előtt áll a Ruzsantagvárban a tanulási mozgáalom. A szeptemberben kezdődő tanévben nemcsak a fiatalok és azok ülnek be az iskolapadba, akik magasabb képesítést akarnak szerezni, hanem azok is, akik régebben az elemi vagy az általános iskolának csupán három-négy osztályát végezték el és érzik, hogy manapság az egyszerű munkásnak is "illik" legalább az általánost végigjárnia. Ezek régen sürgetik a gyár vezetését, szervezze meg az általános iskolai tanulást. Kívánságuk most teljesült, szeptemberben elkezdődik a tanítás a Ruzsantagvár esti általános iskolájában, a Százados uti intézetben. Nyolcvanöt tanulója lesz az iskolának, zömében VII-VIII. osztályosok, de néhányan alacsonyabb osztályúak is, akik vállalták, hogy munka után hetenkint kétszer szorgalmasan megjelennek az órán és nem nyugszanak addig, amíg meg nem szerzik az általános iskolai végítványt. /MTI/

Ezeröttszáz lemezjatszót és három ezer mikrofont készítenek szeptemberig tervén felül az Audio dolgozói

1959. augusztus 28.

3./ Az év elejei "hírcikk-listát" figyelembevételével a Audio Hang- és Kinotechnikai Gyár dolgozói a kongresszusi versenyben tervén felül 800 lemezjatszót gyártás útján ajánlották fel. Az igények alapján ezt a mennyiséget ezeröttszázra emelték s vállalták, hogy megszüntetik a lemezjatszók minőségére emelt kifogásokat. Az LB 472 típusú, négysebességű lemezjatszók kapcsolószerkezetét - különféle technológiai változtatásokkal tökéletesítették. Ezzel nagyban javították a készülék üzembiztonságát, minőségét. A felajánlott lemezjatszók közül eddig 900 hagyta el az üzemet, s a minőségükre kifogás nem érkezett. Szeptember végéig átadják a kereskedelemeink az utolsó darabokat is.

Ugyancsak a kongresszusi versenyben júniusban tervén felül három ezer mikrofon készítésére tett ígéretet a gyár kollektívája. A mikrofonok egy részét már átadták a kereskedelemeink, szeptember közepéig pedig az egész felajánlott mennyiséget szállítják. /MTI/

B 6. kiadás 1959. augusztus 28. 7 óra / perc

Szeptemberben megnyílik a Ruggantsgyár dolgozóinak általános iskolája - Mind többen iratkoznak be technikumba és esti egyetemre

1959. augusztus 28.

2./

Moduly János segéd munkásként került a Ruggantsgyárba, még ebben az időben, amikor tőkés kézben volt az üzem. Később szakmunkás lett, többre azonban nem tudta vinni, pedig szeretett volna tanulni, fejlődni, feljebb emelkedni. A felszabadulás után teljesült a vágya: gimnáziumba iratkozhatott, leérettségizett, majd a Műszaki Egyetem esti tagozatán tanult tovább. Műgépészmérnök /szerkesztési osztály/ munkatírásként szorgoskodik, hogy műszaki fejlődéssel könnyítse a mai munkások dolgát, növelje a gépek teljesítőképességét. Arvai Mihály ugyancsak úgy lett mérnök, hogy nappal dolgozott a gyárban, este pedig a Műszaki Egyetemre járt. És lehet folytatni a sort Muzsi Sándorral, az egykori villanyszerelővel, a gyár jelenlegi elektronmérnökével, meg másokkal, hiszen számuk hova tovább meghaladja a huszontöt.

Gyár

A munkások közül is többen emelkedtek értelmiségi sorba. Dosztop Sándorné annakidején szakérettségizett, majd elvégezte a vegyipari műszaki egyetem nappali tagozatát. Most üzemmérnök egykori munkahelyén. Füzesi Láréné ipari tanulóként kezdte a szövetkező műhelyben, most ugyanott technikus. Baranyai Istvánné szintén technikust végzett.

Husz-huszonot dolgozó iratkozik be évente a Ruggantsgyárból vegyipari vagy gépészeti technikumba. Közülük rendszerint tizen-tizenoten kerülnek egyetemre. Pillanatnyilag "csak" 16 technikumba járó tagja van a munkásgárdának, mert kilencen a tavasszal végeztek. Legtöbbjüket be is osztották nyomban a megfelelő műszaki posztra. De az utánpótlás nem késik, mert a most kezdődő tanév-re 32-en kérték technikai felvételüket, s nagyobb részük meg is felelt.

Orvendetes, hogy a szakmunkásból lett régi, idős művezetők közül is mind többen igyekeznek letenni a technikai érettségizést. A technikus végzettségű művezetők számát olyan módon is szaporítják, hogy ha valaki nyugdíjba megy, rendszerint új értelmiségi technikussal töltik be a helyét. Egyelőre még gyenge az arány, az 50 főnyi művezető gárdának csak kis hányada technikus, ám ha továbbra is nagy terjed a tanulási kedv, mint eddig, mind több műszakival bővül a művezetői kar.

/Fol.t.kov./

Dosztályon vezető beosztásban dolgozik Girmann Béla is fizikai dolgozó volt, most mint gépészmérnök a szerkesztési osztály

B 7. kiadás 1959. augusztus 28. 7 óra 20 perc

/Szeptemberben megnyílik.....l.folyt./

Most további nagy fejlődés előtt áll a Ruggantsgyárban a tanulási mozgalom. A szeptemberben kezdődő tanévben nemcsak a fiatalok és azok ülnek be az iskolapadba, akik magasabb képesítést akarnak szerezni, hanem azok is, akik régebben az elemi vagy az általános iskolának csupán három-négy osztályát végezték el és érzik, hogy manapság az egyszerű munkásnak is "illik" legalább az általánost végigjárni. Ezek régen sürgetik a gyár vezetését, szervezze meg az általános iskolai tanulást. Kívánságuk most teljesült, szeptemberben elkezdődik a tanítás a Ruggantsgyár esti általános iskolájában, a Százados uti intézetben. Nyolcvanöt tanulója lesz az iskolának, zömében VII-VIII. osztályosok, de néhányan alacsonyabb osztályúak is, akik vállalták, hogy munka után hetenként kétszer szorgalmasan megjelennek az órán és nem nyugszanak addig, amíg meg nem szerzik az általános iskolai végzettségüket. /MTI/

Ezeretszáz lemezjítstót és három ezer mikrofont készítenek szeptemberig tervén felül az Audio dolgozói

1959. augusztus 28.

3./ Az év eleji "hírcikk-listát" figyelembe véve a Audio Hang- és Kinotechnikai Gyár dolgozói a kongresszusi versenyben tervén felül 800 lemezjítstó gyártását ajánlották fel. Az igények alapján ezt a mennyiséget ezeretszázra emelték s vállalták, hogy megszüntetik a lemezjítstók minőségére emelt kifogásokat. Az AL 472 típusú, négysebességű lemezjítstó kapcsolószerkezetét - különféle technológiai változtatásokkal tökéletesítették. Ezzel nagyban javították a készülék üzembiztonságát, minőségét. A felajánlott lemezjítstókból eddig 900 hagyta el az üzemet, s a minőségükre kifogás nem érkezett. Szeptember végéig átadják a kereskedelemeink az utolsó darabokat is.

Ugyancsak a kongresszusi versenyben júniusban tervén felül három ezer mikrofon készítésére tett ígéretet a gyár kollektívája. A mikrofonok egy részét már átadták a kereskedelemeink, szeptember közepéig pedig az egész felajánlott mennyiséget szállítják. /MTI/

B 8. kiadás 1959. augusztus 28. 7 óra 30 perc

4./

Új gyártmányok az élelmiszeriparban

1959. augusztus 28.

A Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet több új élelmiszer forgalomba hozatalát engedélyezte. A Duna Konzervgyárban sikerült előállítani a külföldi piacokon is kedvelt pritamínos halkonzervet. A szeletelt haldarabok, pritaminnal és más kellemes fűszerekkel ízesített paradicsomártással készülnek. Megkezdik a polietilén tubusba csomagolt majonéz árusítását is. A legújabb gyümölcslé készítmények közül a Duna közti Konzervgyár meggy-szörpje és a Budapesti Konzervgyár málnaszörpje felelt meg a legjobban a követelményeknek. "Banán" néven banán alakú és ízesítésű csokoládét gyártanak. "Elefánt" néven szeszes, gyümölcsös deszerteket hoznak forgalomba, "Badacsony" néven pedig tetszetős diszobozban burgundival, badacsonyi rizlinggel, kajszilikkörrel töltött deszert készül. Négyféle ízben "Stoli" karamella, "Kedvesem" elnevezéssel narancsos és kakaóízű szelet kerül az üzletbe. A Győri Keksa és Ostyagyárban megkezdték a hazai rágógumi gyártását. /MTI/

Fiatalszervezetek kezdeményezése: klubkoncerteket tartanak munkásoknak, ipari tanulóknak, iskolásoknak

1959. augusztus 28.

5./ A Zeneművészek Szakszervezetének ifjúsági bizottságába toborult kitűnő fiatal előadóművészek utasítására vállalkoztak. A nyári hónapokban úgy döntöttek, hogy az ipari munkások, az ipari tanulók és az általános iskolák fiataljainak előadásokat, kis koncerteket tartanak, hogy kielégítsék, illetve magasabb színvonalra emeljék zenei igényeiket. Az első négy hangversenyt a VII-re készülő művészek adták, s a munkáshallgatók akkor arra kérték őket, hogy sűrűbben keressék fel az üzemeket, művelődési otthonokat. A fiatal muzikusok a Munkügyi Minisztérium pártfogásával még hat kis hangversenyt adtak nyáron a siófoki, a balatonboglári és a balatonlellei iparitanulóudulókban. Minden előadás után még egy napig ott maradtak és együtt szórakoztak, kirándultak az ipari tanulókkal. Az üdülőkben olyan sikerük volt ezeknek a műsoroknak, hogy a Munkügyi Minisztérium, az intézetek tanárai és a szakszervezet képviselői a fiatal művészekkel együtt rendszerezik ezeket az előadásokat, s erre most tervet kívánnak kidolgozni. /Folyt. köv./

B 9. kiadás 1959. augusztus 28. 7 óra 40 perc

Fiatalszervezetek kezdeményezése: klubkoncerteket tartanak munkásoknak, ipari tanulóknak, iskolásoknak

Az új évadban mintegy öt-hat hangversenyt, és nyolc-tíz ipari tanuló otthoni koncertet, majd fel klubmunkásokkal. Az igények megteremtésével és növelésével akarják magasabb szintre emelni a munkásság és az ipari tanulók zenei műveltségét, s egyúttal hangversenyfőzőkké nevelni őket.

A nagy jelentőségű társadalmi munkában körülbelül 30-40 fiatal művész vesz részt, akik már ezelőtt is tartottak hangversenyeket, de csak most látnak rendszeres és módszeres munkához. A Zeneművészeti Főiskola és a Bartók Béla zenei szakiskola vezetőségével egyetértésben az intézmények legjobb növendékei is fellépnek majd, s idősebb művészek is felajánlották közreműködésüket. A mai magyar zene népszerűségének növelésére másorra veszik elő a zeneszerzőink, főleg a fiatalok műveit. Megalkotják a fiatal művészek stúdióját, ahol vitáznak, elmondják véleményüket, s megteremtik az együttműködést más művészeti ágak fiataljaival. Az általános iskolákban, illetve több iskola részére egy-egy művelődési otthonban zeneszereplőklubokat, fejtorókat, hangszerismertető előadásokat tartanak. Összefoglaló klubmunkákat rendeznek, s erre meghívják az iskolák tanárait.

Munkásságukat az eddigi tapasztalatokra építik, melyek egyhangúsan mutatják, hogy a munkások igénylik a komoly zenét, de csak színvonalas műveket, színvonalas előadásban. A fiatal muzikusok a sokfelől érkező kéréseknek eleget téve, személyes, baráti kapcsolatokat is építenek ki a munkásokkal, a munkásorokkal és a fiatalokkal, s a klubmunkákon nemcsak muzikálnak, hanem ismereteket is adnak. /MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 10. kiadás 1959. augusztus 28. 7 óra 50 perc

Százhusz elektronikus statisztikai gép 10 millió személy adatait dolgozza fel - "Személytelené" válnak a kitöltött kérdőívek

1959. augusztus 28.

Az 1960-as, tízedik magyar népszámlálás előkészületei megkezdődtek. A Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatása szerint elkészült az adatgyűjtés és feldolgozás pontos terve, összeállították a kérdőíveket, a kitöltési utasításokat és a feldolgozási táblák tervét.

A jövő évi népszámlálás alkalmával - előzetes számítások szerint - mintegy 10 millió személy, hárommillió lakás és csaknem kétmillió lakóház adatait tartalmazó kérdőív-tömeget kell majd feldolgozni, s a statisztikusok körülbelül 1 milliárd bejegyzést összegeznek, vizsgálják meg.

A hatalmas munka gyors és pontos lebonyolítását mintegy 120 korszerű, elektromos és elektronikus gépből álló géppark segíti. A kérdőívek összegyűjtését és a kódolást - a válaszok számai eltekintésével természetesen továbbra is emberek végzik. A kódolás befejeztével a beérkezett adatok hamarosan "személytelené" válnak, mert az összegezéshez, a kombinációk, számítások elvégzéséhez már csak a lyukkártyákra van szükség, amelyeknek nevek nem szerepelnek. Ezért a kérdőíveket meghatározott idő után selejtezik.

A számokkal kifejezett feleleteket a lyukkártyákra lyukasztó gépekkel vezetik át. A kartonokon a függőleges és a vízszintes számsorok mindig is-más fogalmat jelölnek, s velük a gép hibátlanul le tudja olvasni az adatokat. A lyukkártyák ezután a rendező gépekbe kerülnek, amelyek a kartonok halmozát szinte szemmel nem követhető gyorsasággal - óránként 40.000-es sebességgel osztályozzák, válogatják szét. A 101-es rendező-táblázó gép például akár iskolai végzettség, akár kor, nem foglalkozás, stb. szerint rendezzi a kártyákat, rögzíti az eredményt - eredménytáblát készít - s elvégzi az ellenőrző számításokat is. /Folyt.köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 11. kiadás 1959. augusztus 28. 8 óra - perc

/Százhusz.....1.folyt./

Az elektronikus géppark egyébként lehetővé teszi, hogy a száz és százmillió feleletet^s legkülönbözőbb kombinációk alapján dolgozzák fel, s így a statisztikusok a legösszetettebb kérdésekre is választ adhassanak. Részletesen kimutathatják, hogy az ország egyes részeiben, megyéiben, városaiban milyen iskolai végzettséggel rendelkező emberek dolgoznak a különféle foglalkozási ágakban, s az eredmények azután különösen hasznosíthatók, például a tervezésben, a szakmunkás utánpótlás biztosításában és egyéb területeken. /MTI/

Hivatalosan tizenhárom, valójában ennél több nyugati cég szerepel az Országos Mezőgazdasági Kiállításon.

1959. augusztus 28.

11.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás területére megérkeztek az első nyugati gépek. A francia Simca cég szőlőművelő traktora, az angol Ferrguson gyár több korszerű erőgépe már Budapesten van. Az elmúlt napokban megállapodás jött létre a nyugatnémet Harder céggel, amely mezőgazdasági gépeket és a Bayer Vegyészeti Gyárral, amely növényvédő szereket állít ki. Ezzel a kiállításon hivatalosan szereplő nyugati cégek száma tizenháromra emelkedett. Valójában azonban jóval több gyár termékeit mutatják be a nyugati kiállítók, mert többen társbörletben szerepeltetik gépeiket. A holland Feja céggel együtt például még két-három más holland gyár is kiállít. A nyugati cégek összesen 80 vagon gépet hoznak Budapestre. /MTI/

Újabb római kori épületeket találtak Fác határában

1959. augusztus 28.

12.

A Fejér megyei Fác község határában tavaly kezdték meg Gorsium, római kori település feltárását. Eddig egy 50 méter széles, 70 méter hosszú épület területének mintegy harmada került napvilágra. Most megkezdték a település kiterjedésének felmérését. A feltárás alatt levő villától délre újabb nagy épület alapjait állapították meg. A két épület között - mivel azok párhuzamosan helyezkednek el - valószínűleg utca húzódott. Az utcát a következő hetekben tárják fel. Ezenkívül még két helyen találtak épületmaradványokat.

A táci ásásokat október közepéig folytatják, majd a következő évben az egész római települést feltárják. /MTI/

Nemzetiségi estek Komárom megyében

1959. augusztus 28.

13.

A Hazafias Népfront Komárom megyei bizottsága a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetségével közösen szeptember 1-től 4-ig nemzetiségi esteket, találkozót rendez több nemzetajku községben. Ezekre meghívják az ország más vidékeinek német művészeti együtteseit is. Főztes műsorukat magyar és német nyelven adják elő. Tisócsanak Vortessomlón tartanak nemzetiségi estet, amelyen részt vesznek a mohácsi, a bakonyoszlópi, a gyönki német tánc- és énekegyüttesek, s vendégül látják a szomszédos Várgesztes lakóit is. Ezenkívül még Saj, Agostyán és Vortestolna nematlakta községekben rendeznek nemzetiségi kulturális találkozót. /MTI/

Lezúrt a recski bazalthegy mozgása

1959. augusztus 28.

18.

A Recsk környéki bazalthegyekben az elmúlt évben az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb kőbányáját rendezték be. A kőbányászok két évvel ezelőtt arra figyeltek fel, hogy a hatalmas hegy megmozdult. Naponta, különösen esős időben, 25-30 centimétert is csuszott lefelé egy többmillió tonnás rész, amely reggelre a sinákat is eltolta helyükről. A kőbánya műszaki vezetői és dolgozói hosszas küzdelem után megállították a hegy mozgását. Először azzal érték el eredményt, hogy a mozgásban levő részt állandóan robbantották, s mintegy hárommillió tonna, utópisztásra alkalmas, kőtől tehermentesítették. Ezenkívül váratot készítettek a hegy alá és ennek segítségével lecsápolták a csuszást elősegítő vizet andezites részt. A kőbányászok áldozatos munkájukkal jelentős anyagi értékeket, épületeket, berendezéseket, gépeket mentettek meg. /MTI/

Hivatalosan tizenhárom, valójában ennél több nyugati cég szerepel az Országos Mezőgazdasági Kiállításon.

1959. augusztus 28.

11

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás területére megérkeztek az első nyugati gépek. A francia Simca cég szőlőművelő traktora, az angol Ferruguson gyár több korszerű erőgépe már Budapesten van. Az elmúlt napokban megállapodás jött létre a nyugatnémet Harder céggel, amely mezőgazdasági gépeket és a Bayer Vegyészeti Gyárral, amely növényvédő szereket állít ki. Ezzel a kiállításon hivatalosan szereplő nyugati cégek száma tizenháromra emelkedett. Valójában azonban jóval több gyár termékeit mutatják be a nyugati kiállítók, mert többen társbörletben szerepeltetik gépeiket. A holland Peja céggel együtt például még két-három más holland gyár is kiállít. A nyugati cégek összesen 80 vagon gépet hoznak Budapestre. /MFI/

Újabb római kori épületeket találtak Táo határában.

1959. augusztus 28.

12

A Fejér megyei Táo község határában tavaly kezdték meg Gorsium, római kori település feltárását. Eddig egy 50 méter széles, 70 méter hosszú épület területének mintegy harmada került napvilágra. Most megkezdték a település kiterjedésének felmérését. A feltárás alatt levő villától délre újabb nagy épület alapjait állapították meg. A két épület között - mivel azok párhuzamosan helyezkednek el - valószínűleg utca húzódott. Az utcát a következő hetekben tárják fel. Ezenkívül még két helyen találják épületmaradványokat.

A táci ásatásokat október közepéig folytatják, majd a következő években az egész római települést feltárják. /MFI/

Nemzetiségi estek Vomárom megyében.

1959. augusztus 28.

13

A Hazafias Népfront Vomárom megyei bizottsága a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetséggel közösen szeptember 1-től 4-ig nemzetiségi esteket, találkozót rendez több nemetajku községben. Ezekre meghívják az ország más vidékeinek német művészeti együtteseit is. Főzős műsorukat magyar és német nyelven adják elő. Elsőnek Vortassomlón tartanak nemzetiségi estet, amelyen részt vesznek a mohácsi, a bakonyoszlópi, a gyönki német tánc- és énekegyüttesek, s vendégül látják a szomszédos Várgesztes lakóit is. Ezenkívül még Saj, Agostyán és Vortastolna nemetlakta községben rendeznek nemzetiségi kulturális találkozót. /MFI/

Megszűnt a recski bazalthegy mozgása.

1959. augusztus 28.

18

A Recsk környéki bazalthegyekben az elmúlt években az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb kőbányáját rendezték be. A kőbányászok két évvel ezelőtt arra figyeltek fel, hogy a hatalmas hegy megmozdult. Naponta, különösen esős időben, 25-30 centimétert is csuszott lefelé egy többmillió tonnás rész, amely reggelre a síneket is eltolta helyükről. A kőbánya műszaki vezetői és dolgozói hosszas küzdelem után megállították a hegy mozgását. Először azzal érték el eredményt, hogy a mozgásban levő részt állandóan robbantották, s mintegy hárommillió tonna, utópisztásra alkalmas, kőtől tehermentesítették. Ezenkívül váratot készítettek a hegy alá és ennek segítségével lecsapolták a csuszást elősegítő vizet andezites részt. A kőbányászok áldozatos munkájukkal jelentős anyagi értékeket, épületeket, berendezéseket, gépeket mentettek meg. /MFI/

B 14. kiadás 1959. augusztus 28. 11 óra — perc

Elkészültek az első policszter mintadarabok

1959. augusztus 28.

19

A Veszprém megyei Chlorochémia Vegyüzemben a Műanyagipari Kutató Intézet útmutatásai alapján egy hónapja gyártják a legkorszerűbb műanyagot, a policsztert. Az építő-, a butor- és a közlekedési iparban nagyjelentőségű anyag gyártásánál szerzett tapasztalatokról Werner Ferenc, az üzem főmérnöke az alábbiakat mondotta az MTI munkatársának:

- Az ipar megrendelésre különféle próba- és mintadarabokat készítettünk policszterből. Ezek szakítésszilárdsága vetekszik az acéleval, tartosabb a fémötvözeteknél, fejsulya pedig még az alumíniumnál is kisebb. Elsősorban tetőfedésre és épületdíszítésre használható hullámlapok, valamint falburkolásra alkalmas, sima műanyag-táblák kerültek ki a présgépekből. A jó minőségű műanyagból egyelőre csak a szabvány megállapításához szükséges 50-60 kilogrammot készítettünk, a kereskedelmi megrendelésére azonban még az idén 28 tonnát gyártunk.

- Már a gyártás első heteiben gondoskodtunk a policszter tartósságának növeléséről, tehát az anyag tökéletesítéséről. Alig egy hónap alatt sikerült a minőség iránt támasztott újabb követelményeknek is eleget tenni. A lapok felülete simább, egyenletesebb és az anyag szerkezete is állandó. Jó eredménnyel járt a színezés tökéletesítésére végzett kísérletsorozat is.

Az üzem munkájának korszerűsítésére műanyag-préseket szerelnek fel. Ezekben a berendezésekben kap majd végleges formát a masszászerű anyag, amely a sajtolás után percek alatt megszárad. A hat új berendezéssel síklapokat és hullámlapokat készítenek majd kitűnő minőségben. /MTI/

B 15. kiadás 1959. augusztus 28. 11 óra 05 perc

Hangversenyt adnak a müncheni és a toulousei zenei versenyeken induló fiatal művészek

1959. augusztus 28.

17

A Magyar Zeneművészek Szövetsége rendezésében hangversenyt adnak a müncheni és a toulousei nemzetközi zenei versenyekre készülő fiatal művészeink. A koncertet augusztus 31-én, hétfőn este rendezik meg a Petőfi Irodalmi Múzeum gobelin-termében. Fellép a hangversenyen Barlai Zuzsa és Molnár Miklós /ének/, valamint a Weiner-vonósnégyes, zongorán kísér Dános Lili. /MTI/

A Népfront kezdeményezésére kétézernél több társadalmi munkás ötezer méter bekötőutat épít a nógrádi termelőszövetkezetekben

1959. augusztus 28.

20

Nógrád megye tiz termelőszövetkezetében összesen ötezer méternyi bekötőút építését kezdték meg. A közös gazdaságoknál rendkívül fontos bekötőutak - a Hazafias Népfront Nógrád Megyei Bizottságának kezdeményezésére - teljesen társadalmi munkával készülnek el, csupán az építéshez szükséges kő és más anyagok vásárlására vesznek igénybe állami hiteleket. A bekötőutak műszaki terveit bányász-, kohász- és építésmérnökök ugyancsak társadalmi munkával készítették el. Póth Endre salgótarjáni bányamérnök például a Nógrádi Szénbányászati Tröszt mérnöksége szaktársaival segítségével egy hét alatt készítette el a Karancsaljai Béke Termelőszövetkezet Barád majorjához épülő 450 méteres bekötőút műszaki dokumentációját. A Szilasgöny termelőszövetkezeti községben épülő 1.200 méteres bekötőút terveit ugyancsak elkészítette már Pethő Ottó építésmérnök, a Nógrád megyei tanács építési osztályának munkatársa. A tiz nógrádi tsz. ötezer méter hosszú bekötőútjának építését több mint kétezer társadalmi munkás végzi. /MTI/

B 16. kiadás 1959. augusztus 28. 11 óra 20 perc

Gazdag vöröshagyma-termés Bács megyében

1959. augusztus 28.

7

Bács megyében alig néhány esztendő múltja van a nagyüzemi hagymatermesztésnek, s a termés ma már minőségben és hozamban egyaránt vetekszik a makói hagymával. A bácskai termelészövetkezetek és egyéni gazdák az idén több mint 1000 holdon kezdtek meg a szedést: holdanként átlag 90 mázsa, helyenként 100 mázsa hagymát tavartírtak be. A váratlanul nagy termés tárolása nehézségeket okoz, amit azonban gyors ütemben számolnak fel: Baján nagy befogadóképességű hombárokat építenek. /MTI/

Fizetős szabadságot kapnak a szegedi halászok

1959. augusztus 28.

8

A szegedi Kossuth Halászati szövetkezet legutóbbi közgyűlésén fontos szociális határozatot fogadtak el. A 44 tagú szövetkezet több mint egy évtizedes fennállása alatt annyira megerősödött, hogy minden dolgozójának kóthetes fizetős szabadságot adhat. A halászok szabadságuk idején kótheti átlagkeresetüknek megfelelő járandóságot kapnak. Fervőre vették azt is, hogy a legszorgalmasabbakat a halászati idény végén jutalomdíjazásban részesítik.

A szövetkezet halásza az idén a rendszerint kedvezőtlen vízállás ellenére mintegy 300 mázsa halat fogtak a Riszábról és a Marosból. Havi átlagkeresetük meghaladja az 1500 forintot, s ez az őszi nagyhalászat után még tovább emelkedik. /MTI/

B 17. kiadás 1959. augusztus 28. 11 óra 35 perc

Hétéves községfejlesztési tervet készít Besnyő három egyesült termelészövetkezte

1959. augusztus 28.

9

A Fejér megyei Besnyő község három termelészövetkezte, a Sallai, a Május 1. és a Március 15. Termelészövetkezet tagsága előbb külön, majd együttes közgyűlésen elhatározta a három gazdaság egyesítését. Az összevonást kimondó közgyűlésen 49 egyénileg dolgozó paraszt is felvételt kért a mostmár 5.600 holdat művelő Sallai Termelészövetkezetbe.

Az egyesítést, amely a táblás gazdálkodásra és a gépek jobb kihasználására nyújt lehetőséget, a községrendezés is szükségessé tette. Az erőket egyesített közös gazdaságok most hétéves községfejlesztési tervet készítenek, amelyet jórészt szövetkezeti erőből szándékoznak megvalósítani. Most orvosok és orvosok épül, rövidesen óvodájuk és bölcsődéjük is lesz, majd kialakítják a szövetkezeti központot, s ezzel egy időben felépítik a színház épületét. A hétéves tervidőszakban végleg eltűnnek a rossz emléket idéző uradalmi lakások, s valamennyi szövetkezeti paraszt saját házába költözik. /MTI/

Tovább fejlesztik a mezőkövesdi gyógyfürdőt

1959. augusztus 28.

14

A mezőkövesdi gyógyfürdőben négy medence áll a gyógyulást keresők rendelkezésére. A fürdő körül a diósgyőri Lenin Vohászati Művek, a DLM-VAG és a MÁV miskolci igazgatósága épített üdülőket. Ezekben az idén több mint 1.500 dolgozó nyaralt. A megyei tanács továbbfejleszti a fürdőt, új kutifúrását, valamint fedett téli fürdő építését tervezi. /MTI/

B 18. kiadás 1959. augusztus 28. 14 óra 55 perc

Megvizsgálják, mit tettek addig a könnyűiparban a munkásosztály helyzetével foglalkozó párttáborzat végrehajtásáért

1959. augusztus 28.

21

A Pénzügyi Minisztérium a hozzátartozó ipari szakszervezetekkel együttesen megvizsgálja, mit tettek az egyes iparágakban, üzemekben a munkásosztály helyzetéről szóló párttáborzat szellemében. A most folyó átfogó vizsgálat tapasztalatairól jelentést állítanak össze és ennek első része, amely a nők helyzetével foglalkozik, már elkészült.

A párttáborzat útmutatásai alapján az elmúlt hónapokban jelentős előrehaladás történt a nők üzemi és otthoni munkájának könnyítésében. A len-kendergyárakban például a közeli tilolást gépesítik. Eddig 12 üzemben kezdtek meg a nők fizikai munkáját felváltó tilológépek üzembehelyezését. A Magyar Selyemipari Vállalat egyes üzemeiben a gépesítés segítségével megszűn ették az újszaki mészakot. Néhány pamutszövőgyárban férfiakból álló leszedő csoportot alakítottak, hogy a nők helyett ők vegyék le a szövészdőrlő a textilvégzet. A ruhagyárakban is megvizsgálták, melyek a nehéz munkát igénylő munkahelyek és a nők helyett a férfiakra bízta a feladatok ellátását. A konfekcióüzemekben egyébként felterítőszerkezetek használatával megszüntették a nehéz végek emelgetését. A kötszövőipar több vállalatánál, köztük a hőmezővásárhelyi és a Divat Kötöttáru gyárban a kézimeghajtású sikkötő gépeket félautomata rendszerre alakították át. A len-kenderiparban pszichológusok bevonásával elemzik, mikor a legfáradtabbak a dolgozók. Ugy találták, hogy a munkaidő harmadik órájában mutatkozik a legnagyobb fáradtság, ezért a Csillaghegyi Lenáru gyárban próbaképpen hat héten keresztül, 15 perc szünetet tartanak a mészakkezdést követő harmadik órában.

Számos szociális és egészségügyi intézkedésről számol be a jelentés. Nagy gondot fordítanak a rostfeldolgozó üzemek portalanítására, a porleszívó berendezések felszerelésére. Legutóbb a mosonmagyaróvári és a szegvári üzem kapott porleszívó berendezést. Fiz len- és kenderfeldolgozó gyárban nyílt orvosi rendelő, kiterjesztést követő harmadik órában.

/folyt. köv./

./.

B 19. kiadás 1959. augusztus 28. 14 óra - perc

/Megvizsgálják... folyt./

tették a szakorvosok rendelkezését is. Főbb ruhagyárban egy mészakban dolgozó szülőket szervezték a többgyermekes anyák, a távollakó vagy az egészségileg arra rászorulókkal. A cipőgyárakban védőöltet adnak a ragasztóanyaggal dolgozó nőknek és kísérleteznek, hogy az egészségre kevésbé vagy egyáltalán nem ártalmas anyaggal helyettesítsék a mostani ragasztót. Az Athenaeum és a Fossuth Nyomdában megkezdtek az ugynevezett összehordást, a legtöbb járkálással járó női munka gépesítését. A gyárakban a terhesanyáknak könnyebb munkát adnak, erre a célra több helyen külön üzemszekt alakítottak.

Ugyiszlván minden gyár intézkedési terve gondot fordít az asszonyok otthoni munkájának könnyítésére. Segítenek például háztartási gépek kölcsönzésével, mosodák berendezésével, hazavihető vacsorával, és több gyár szerződött termelőszövetkezetekkel, hogy az üzemben megvásárolhassák a dolgozók a friss gyümölcs- és főzelékeket. A bőr-cipőipar néhány gyárában azonban kifogásolják az ételgyárak által készített ebédek minőségét. Beszámolnak az üzemek az új üdülők létesítéséről és elsősorban a régóta kért családi üdültetés kiterjesztésében elért eredményekről. /MTI/

Vállalás az uttörő természetkutatók munkáiból

1959. augusztus 28.

15

A Magyar Tanácsköztársaság 40. évfolyamának tiszteletére az Uttörők Szövetsége és a Földművelésügyi Minisztérium a múlt év őszén meghirdette az uttörő természetkutatók negyedik országos versenyét. Az uttörőcsapatok, örsök, pajtások és intézmények a növénytermesztésben, a fásításban, a gyümölcsstermesztésben, a konyha- és virágkertészetben, valamint a kisállattenyésztésben versenyeztek.

/folyt. köv./

./.

B 20. kiadás 1959. augusztus 28. 12 óra 50 perc

/Kiállítás... folyt./

A fiatalok kis közös kísérleti parcellákat létesítettek, ahol kiváló szakemberek irányításával ismerkedtek a növények biológiai fejlődésével, a műtrágya hatásával, a korszerű agrotechnikával. Megismerték a természeti adottságokkal és megtanulták, hogyan kell védekezni az időjárás okozta viszontagságok, a különböző betegségek és rovarok kártevése ellen.

Az uttörők által termesztett növényekből a rövidesen megnyíló mezőgazdasági kiállítás pavilonjában bemutatót rendeznek. A legjobb eredményeket elért csapatokat és intézményeket értékes díjakkal jutalmazzák. /MTI/

Tizenkilencmillió forint adókedvezményben részesülnek az új szövetkezeti gazdák Szolnok megyében

1959. augusztus 28.

10

Szolnok megyében 119 olyan termelőszövetkezetet tartanak nyilván, amelyek most, az aratás befejezése után kezdték meg a közös gazdálkodást. Az új szövetkezetek tagjainak zöme rendszeresen részt vesz a gazdasági építkezésekben, a takarmányalap és a vetőmagkészlet megteremtésben. Több mint 50.000 új szövetkezeti gazda 25.000 mázsa kenyérgabona vetőmagot, többtízezer mázsa szemes- és szálaskarmányt gyűjtött már össze. Száztíz őszi kezdésű termelőszövetkezetben nagyobb arányú építkezések kezdődtek, jórészt saját erőből. A termelőszövetkezeti városok és községek tanácsainak pénzügyi osztályai megvizsgálták a közös munkában résztvevő szövetkezeti tagok helyzetét és azokat, akik hozzájárultak a közös takarmányalap megteremtéséhez, dolgoznak az építkezéseken, adókedvezményben részesítették. Ebben az évben 19 millió forint adót engedtek el az új szövetkezeti gazdáknak. /MTI/

B 21. kiadás 1959. augusztus 28. 12 óra 50 perc

Az állami élelmiszerboltok kilónként 1,20 forintért árusítják a paradicsomot

1959. augusztus 28.

16

A Nagyvásártelepre pénteken reggel 145 vagon és 28 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 13 vagon vegyes darabáru, 30 vagon burgonya, 5 vagon vöröshagyma, 12 vagon fejeskáposzta, 6 vagon különféle zöldáru, 21 vagon sárga- és fehérpaprika, 22 vagon vegyes gyümölcs, 24 vagon dinnye, 2 vagon tojás, 1 vagon vágotttheromfi és 8 vagon egyéb darabáru.

Az állami élelmiszerboltok pénteken reggel a paradicsomot kilónként 1,20 forintért hozták forgalomba: a múlt év ugyanazon időszakában 1,60 forint volt az ára. A fejeskáposztát kilónként 90 filléért, a piroskáposztát 2,60, a keltkáposztát 1,20-1,50 forintért adták. A múlt év ugyanazon időszakában a fejeskáposztát kilónként 2,80, a piroskáposztát 3,80, a keltkáposztát 3,40-3,60 forintért árusították.

Heves megyében megkezdődött a dinnyeszüret. Az ottani híres Marsovszky-féle, apró, fekete-magu görögdinnyéből naponta átlagosan 20-25 vagonnyi mennyiség érkezik a fővárosba, ugyanennyit szállítanak ki külföldre: Ausztriába és Svájcba. Az állami élelmiszerboltok pénteken a pirosbélű görögdinnyét kilónként 1,30, a sárgabélűt 1.- forintért árusították. /MTI/

B 22. kiadás 1959. augusztus 28. ¹³ óra ³⁵ percIdőjárásjelentés

35

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. augusztus 28-án, pénteken délután:

Hűvös idő

A Szovjetunió európai területének északnyugati része felé elhelyezkedő ciklon hátoldalán tovább tart a hideg, sarkvidéki levegő hullámainak elnyomulása dél felé. Ma hajnalra hűvösebb levegőfejté töltötte ki a Fárpát medencét is.

Hazánkban esőtörtéknél felhőátvonulások voltak, de csak északnyugati, északi széllel. Csengeren és Kisvárdán kisebb záporosó esett. Az éjszaka folyamán pedig a délnyugati határszél mentén esett néhány helyen kisebb eső. A hőmérséklet az északnyugati megyékben már csak 24-27, az ország többi részén azonban még 27-30 fokig emelkedett. Ma hajnalra az északkeleti országrészekben 7-10, máshol általában 10-13, délnyugaton 13-15 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten esőtörtéknél a hőmérséklet napi középértéke 22.3 fok volt, a sokévi átlagnál 2.3 fokkal magasabb.

Budapesten pénteken 12 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, marszelektelen süllyedő irányzata.

Várható időjárás szombat estig: hűvös idő. Felhőátvonulások, többfelé kisebb eső. Mérsékelt, később meglehetősen és északnyugatra forduló szél. Várható legülcsenyebb éjszakai hőmérséklet: északkeleten 7-10, máshol 11-14, legnagyobb nappali hőmérséklet szombaton 18-21, délkeleten 20-23 fok között.

Kövülbbi kilátások: hűvös, szeles idő, futó esőkkel.

A Duna vízállása 1959. augusztus 28-án reggel Budapestnél: 359 centiméter. /MFI/

B 23. kiadás 1959. augusztus 28. ¹³ óra ⁴⁰ percLottosorsolás

1959. augusztus 28.

22

A 35. heti lottosorsolást pénteken Gyulán, a szabadtéri színpadon tartották, mintegy hat-ezer főnyi közönség jelenlétében. A sorsolásra 3.520.378 szelvény érkezett. Egy nyertesztályra körülbelül 1.320.000 forint jut. A lotto-gömbből a következő számokat sorsolták ki:

10, 28, 30, 59, 83.

A jutalomsorsolásban a 32. játékhét szelvényei vesznek részt. /MFI/

Mezkezdött az iskolákban a tankönyvek árusítása

1959. augusztus 28.

23

Pénteken országsszerre mekezdődött az iskolai tankönyvárusítás, amelynek eredményeként a könyvek gyorsabban, zökkenőmentesebben jutnak el a diákokhoz, elkerülhető a könyvesboltokban nem egyszer tapasztalt torlódás. Számos budapesti iskolában már reggel nyolc órakor mekezdték a tankönyvek árusítását. Osztályok szerint csoportosítva, összeállított csomagok várják mindeütt a vásárlókat. Az elosztás során, fennakadás nélkül halad, ellegendő tankönyv van minden fajtából. A tanulók és a szülők is általában helyeslik az új elosztási rendszert.

A tankönyvárusítás szeptember 5-ig tart. Előfordulhat, hogy néhány iskolába egyik-másik tankönyvből kevesebb érkezett, mint amennyi szükséges. Az ilyen helyeken a hiányzó mennyiséget haladóktanul utánarendelik, így minden tanulóknak biztosítják a tankönyvellátást. /MFI/

B 24. kiadás 1959. augusztus 28. 1/1 óra 20 perc

Ujdonságokkal bővül a mélyhűtött áruk választéka

1959. augusztus 28.

24

A gyorsfagyasztás hazánkban az utóbbi három évben jelentősen fejlődött. A MINÉLIFE gyár a fokozódó igények kielégítésére évről-évre újfajta mélyhűtött árukat hoz forgalomba. A fogyasztók 11féle fagyasztott gyümölcsöt és 16féle fűzeléket vásárolhatnak. Növekszik a kereslet a félkész- és a kész-ételek iránt is. Az izlősen csomagolt kész-ételekből nyolc-, a félkész-ételekből pedig négyfélével hoznak forgalomba. A gyárban az idén 420 vagon különféle árut tartósítanak mélyhűtéssel.

Lecsó fagyasztva, uborka-saláta nylon-csomagolásban

A Debreceni Hűtőházban az idén első alkalommal lecsó alapanyagot: szeletelt paprikát és apró paradicsomokat fagyasztanak félkilós csomagokban. A háziasszonyok így télen is friss lecsót készíthetnek. A második félévben kaprozott gyalult többől 12 vagonnal tartósítanak, uborkasalátából pedig 9 vagonnal készül. Ez utóbbit nylon-tasakban hozzák forgalomba.

Kecskeméten duplájára növekedett a mélyhűtött áruk mennyisége

A Kecskeméti Hűtőházban 30féle gyümölcsöt, illetve zöldségféléket tartósítanak mélyhűtéssel. A hűtőház az idén új üzemmóddal bővült és ma már naponta egy vagon árut mélyhűtenek, kétszer annyit, mint az elmúlt esztendőben. Az év végéig 60 vagon parajt, sósót, zöldbabot, tököt, uborkát és sokféle gyümölcsöt szállítanak innen a kereskedelem számára, zömmel azonban a külföldi piacokra. Kevesen tudják, hogy a Kecskeméti Hűtőházban készítik a gumiarabikum alapanyagú gyöccukorkákat. Ezekhez évente több vagon arab mézgát és Azsiából érkező, különleges nyersanyagokat használnak fel.

/folyt. köv./

./.

B 25. kiadás 1959. augusztus 28. 1/1 óra 40 perc

/Ujdonságokkal bővül... folyt./

A Győri Hűtőházban a termelészövetkezetek látják el áruval

A Győri Hűtőházban befejezték a tavaly igen keresett főzőtök tartósítását. Az érdeklődés miatt a múlt évi 3,5 vagon helyett az idén 14 vagon főzőtöket mélyhűtöttek. Egy kilós celofán csomagolásban hozzák majd forgalomba. Az idén a gyorsfagyasztott kassitómányok számát nyers lecsóval gyarapítják. Az ehhez szükséges paradicsomot és paprikát igen jó minőségben a Győr-Sopron megyei termelészövetkezetek szállítják. Várjolt a Pest megyei termelészövetkezetektől is vásárol a vállalat, mert ebből nagy mennyiséget, körülbelül 16 vagonnal exportra készítenek. /MII/

Csaknem százmillió forint állami támogatást kapnak 1960-ban Szolnok megye termelészövetkezetei

1959. augusztus 28.

26

Szolnok megye termelészövetkezetei 1960-ban 97 millió forint állami támogatást kapnak belterjességük fokozására, gazdasági építkezésekre. Az összeget a közös gazdaságok sokoldalúan használják fel. A szolnoki, a tiszafüredi, a törökszentmiklósi és a jászszági járások, a tavasszal alakult termelészövetkezeti városok fiatal közös gazdasági több ezer jószágot hoznak tető alá. Jövőre többek között 10.000 szarvasmarha számára épül részben magtárpadlásokos tehénistálló, 12.000 sertés elhelyezésére 61 és 5.200 befogadóképességű juhszállás. A gazdaságok tovább emelik az öntözött és rizstermő területek nagyságát. Mesterszállás, Öcsöd, Piszapüspöki és Tiszasüly határában 550 holdon valósítják meg az árasztó öntözést. A gabona elhelyezésére Piszajenő, Alattyán, Jászfényszaru és Jászárokszállás körzetében 15, 30 és 60 vagonos magtárat építenek fel. Az állami támogatásból utak is készülnek, több szövetkezeti gazdaságban pedig vízvezetékot szerelnek fel. /MII/

B 26. kiadás

1959. augusztus 28. 11 óra 45 perc

Az új tanévben kiterjesztik az erkölcsen oktatását. Újabb középiskolában tanítanak lélektan és logikát - értékes tapasztalatokat hozott az új tárgyak bevezetése a fiatalok világnézeti nevelésben.

1959. augusztus 28.

25

Az elmúlt évben az ország középiskoláiban új tantárgyakat vezettek be: megkezdték a lélektan és a logika, valamint az erkölcsen oktatását. Amint a Művelődésügyi Minisztériumban az MTI munkatársát tájékoztatták, a tárgyak bevezetése igen értékes tapasztalatokat hozott, jelentős mértékben hozzájárulnak a fiatalok világnézeti neveléséhez.

Lélektan és logikát a gimnáziumok IV. osztályában két óra tanítanak, anyagát mind a diákok, mind a pedagógusok nagy érdeklődéssel fogadják. Az elmúlt tanévben már az általános középiskolák egyharmadában oktatták ezt a tárgyat. Mivel ma még nincs elegendő szaktanára e kérdésnek, az oktatásban részt vesznek más, jó marxista felkészültségű pedagógusok is. A tapasztalatok szerint máris hézagpótló szerepet tölt be a diákok általános műveltségének elmélyítésében, világnézeti nevelésében. A lélektani és logikai oktatás továbbfejlesztve bizonyos marxista filozófiai alapot is nyújt majd a gimnazistáknak.

Hasonlóan a középiskola általános világnézeti nevelésének szolgálatában áll az erkölcsen tárgya. Ezt eddig - kísérletileg - tíz középiskolában oktatták, az új tanévben pedig már az ország valamennyi megyéjének egy-két gimnáziumában bevezetik. A fiatalok érdeklődését mutatja, hogy az órákon gyakran igen élénk viták bontakoznak ki többek között a hazafiság és a nacionalizmus, a szocialista és a valláserkölcs, a családi erkölcs kérdéseiről, az erkölcs és a jog viszonyáról, a szocialista munkaerkölséről és a többi témáról, amelyeket a kísérleti tanterv magában foglal. Az a munkában résztvevő pedagógusok örömmel tapasztalták, hogy az erkölcsen oktatás nem kis mértékben segít a diákok általános nevelésében és a szaktárgyak oktatásában egyaránt. Az anyag ugyanis hézagpótlóan

/folyt. köv./

./.

B 27. kiadás

1959. augusztus 28. 16 óra 50 perc

/Az új tanévben kiterjesztik... folyt./

rendszeresíti és elmélyíti az erkölccsel kapcsolatos ismeretanyagot, amelyet például irodalmi, történelmi, s egyéb órákon kapnak a diákok. A fiatalokat foglalkoztató kérdésekről vitázva segít ez az oktatás az önálló gondolkodásra nevelésben is.

A Művelődésügyi Minisztérium a nyáron a pedagógusok számára rendezett továbbképző tanfolyamokkal segítette az őszi felkészülést. A későbbiekben az újabb gyakorlati tapasztalatok alapján szélesítik majd tovább a fontos világnézeti tárgyak oktatását. /MTI/

Önkéntes földesere öt ezer holdon

1959. augusztus 28.

27

Azokban a Hajdu-Bihar megyei községekben, ahol az év elején jelentősen megnövekedett a termelőszövetkezetek területe, a szövetkezetek kezdeményezésére önkéntes földesere bonyolítanak le az egyéni gazdálkodókkal. Az elmúlt hetekben, az őszi munkák megkezdéséig, több mint 5000 holdon alakították ki a nagyüzemi táblákat önkéntes földeserekkel. Püspökladányban 1800 hold osztrák gazdát. Az egyéni dolgozó parasztot azonos értékű földet kaptak átadott parcelláikért. /MTI/

B 28. kiadás 1959. augusztus 28. 14 óra 55 perc

Megindult a szilvaexport Nyugat-Dunántul legnagyobb szövetkezeti gyümölcsöséből

1959. augusztus 28.

28

A kelédi Micsurin Termelőszövetkezetből, Nyugat-Dunántul legnagyobb szövetkezeti gyümölcsöséből megindult a szilvaexport. A több mint 200 holdas kertből 15 vagon szilvát küldenek határsíkon túlra: naponta 2-3 vagonnal indítanak utat a szomszédos országokba. A belidiek ezenkívül 6 vagon szilvát belföldi fogyasztásra adnak, 7 vagonnyi termést pedig saját szeszifázdájukban dolgoznak fel. /MTI/

"Hűségjutalom" a besnyői termelőszövetkezet alapító tagjainak

1959. augusztus 28.

29

A besnyői Ballai Termelőszövetkezet szeptember 13-án ünnepi alakításának tizedik évfordulóját. A jubileumra a szövetkezet tagjai meghívják a patronáló üzemek munkásait, s a Pusztaszabolcsi Géppálmás dolgozóit. Az ünnepi megemlékezésen díszes selyemzászlót ajándékoznak a szövetkezet párt és KISZ alapszervezetének, a kilenc alapítótag pedig egyenként 1000-1000 forint pénzjutalmat kap. /MTI/

Magyar kormányküldöttség utazott a lipcei vásárra

1959. augusztus 28.

33

Ince Jenő külkereskedelmi miniszter vezetésével kormányküldöttség utazott a Német Demokratikus Főztársaságba az őszi lipcei vásár megnyitására. A kormánydelegáció tagjai: Sághy Vilmos élelmiszerügyi miniszterhelyettes és Horváth Gyula könnyűipari miniszterhelyettes. /MTI/

B 29. kiadás 1959. augusztus 28. 15 óra 15 perc

Korszerű munkásszállók épülnek a kohó- és gépipar dolgozóira részére

1959. augusztus 28.

31./

A kohó- és gépiparban a vidékről bejáró munkások elhelyezésére igen sok fontos intézkedést tettek az elmúlt években. Országsszerte több mint 13.000, Budapesten kétezer dolgozó lakik a kohó- és gépipari üzemek szállásain, mégpedig egyre megfelelőbb körülmények között. A szállások rendbentartására a vállalatok évente 17 millió forintot költenek, ennek az összegnek alig egyharmada térül meg a lakók hozzájárulásából. A Csepel Művek 800 szobával, és munkásszállója korszerű felszerelésével, kényelmével, tisztaságával nemzetközileg is megállja helyét, hasonlóképpen minden szempontból kielégítő a Csepel Autógyár munkásotthona. A legutóbbi ellenőrzések alkalmával az IMAG, az Egyesült Izzo, a Vácuumtechnikai Gépgyár és sok más üzem munkásszállásán alig találtak kifogásolni valót. A tisztaságra, a rendre a legtöbb helyen nagy gondot ügyelnek. Mégis sok még a megoldani való, a munkásszállások nagyrésze még kevésbé korszerű, befogadóképességük viszonylag kicsi. Ezért a következő években a kohó- és gépipar dolgozóira részére is több új, korszerű otthont létesítenek.

Sztálinvárosban már megkezdtek három, egyenként 400 szobával, befogadására alkalmas munkásszállás építését, amit a Dunai Vasmű dolgozóira 1961-re már teljes egészében igénybe vehetnek. Ozdon a bolyoki telepen épül hasonló munkásotthon, hideg-melegvíz-szolgáltatással, kényelmes szobákkal, konyhával, étteremmel. A Kerámia-, a Magnézit- és a Budapesti Tűzállóanyaggyár vidékről bejáró munkásaira részére hat és félmillió forintos költséggel a Vas-pálya utcában építenek 300 személyes otthont, amelynek tervei már el is készültek, s az alapozást még az idén megkezdik. A most megszervezett több mint hatmillió forintos költséggel a XI. kerület dolgozóira részére is hasonló munkásszálló építését kezdik meg jövőre 2-4 ágyas szobákkal, fürdővel, a kulturált szállás minden követelményével.

A Kohó- és Gépipari Minisztériumban most készül a munkásszállók létesítésének távlati terve. Az elgondolások szerint a második öt éves terv időszakában mindenképp Angyal-földön és Kőbányán 4-5 munkásszállót építenek, amelyek a fővárosban majdnem teljes egészében helyettesíthetik majd a jelenlegi kevésbé kulturált túlszűrt szálláshelyeket. /MTI/

M P I B E L F Ő L D I H I R E K

B 30. kiadás 1959. augusztus 28. 15 óra 35 perc

Sajtófogadás a vietnami nagykövetségen

1959. augusztus 28.

32

Pénteken délelőtt sajtófogadást rendeztek a Vietnami Demokratikus Főztársaság budapesti nagykövetségén. Nguyen Duc Thieng, a nagykövetség ideiglenes ügyvivője tájékoztatta a sajtó munkatársait Vietnam helyzetéről, eredményeiről, valamint a laoszi helyzetről.

Mint elmondotta, néhány nap múlva, szeptember 2-án ünneplik a Vietnami Demokratikus Főztársaság megalapításának 14. évfordulóját. 1945-ben ezen a történelmi napon olvasta fel Ho Si Minh elnök a köztársaság függetlenségi nyilatkozatát, félmilliós nagygyűlés előtt. A függetlenség kikiáltását követően Vietnam népe sokéves, kemény és hősies harcot vívott az 1945 augusztusi forradalom teljes győzelméért. A küzdelem győzelemmel végződött: az 1954-es genfi egyezmény elismerte a Vietnami Demokratikus Főztársaság szuverenitását, függetlenségét, területi sérthetetlenségét. A béke helyreállítása óta a vietnami nép forradalmi harca új szakaszba érkezett. A párt és a kormány vezetésével Észak-Vietnam laoszága megszilárdította egységét és a szocializmus felé halad.

Az ügyvivő ezután részletesen szólt azokról a sikerekről, amelyeket az ország építésében elértek. Lendületesen halad előre a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom: idén májusban több mint 16.000 kölesönös segítő szövetkezet működött a mezőgazdaságban, amelyek Észak-Vietnam parasztesaládjának 21 százalékát egyesítik. A fogyasztási szövetkezeteknek már több mint 1,300.000 tagja van, kezükönél több üzlettel rendelkeznek. 1958-ban kiemelkedő sikereket értek el a mezőgazdasági termelésben, a rizstermés például nem kevesebb, mint négy- és félmillió tonna volt. Hasonlóan szögek az eredmények az iparban. 1957 végére helyreállították valamennyi, a háborúban megsérült üzemot, másokat korszerűsítettek, illetve kibővítették. Csaknem ötven új üzem épült, amelyek többsége közfogyasztási cikkek állít elő. Az 1958-1960-as hároméves tervben egyébként 100 gyár, 101 középület, valamint 6 hő- és vízierőmű épül. Ebben az esztendőben a köztársaság szerszámgép termelése 33 százalékkal haladja meg a múlt évi szintet, félmillió tonnával több szénét, 170.000

/folyt. köv./

./.

M P I B E L F Ő L D I H I R E K

B 31. kiadás 1959. augusztus 28. 15 óra 40 perc

/Sajtófogadás... folyt./

tonnával több cementet termelnek, mint 1958-ban. Számos kisebb-nagyobb kohászati üzem épül, köztük egy kombinát, amely 1960-tól évi százezer tonna acélt állít majd elő.

Évről-évre fejlődik Vietnam külkereskedelme. Ebben az évben már a világ 25 országával állnak kereskedelmi kapcsolatban, a szocialista országokon kívül nyugateurópai és távolkeleti államokkal.

A művelődés terén elért eredményekre többek között jellemző, hogy a Vietnami Demokratikus Köztársaság főiskoláin idén 5.600, jövőre már 10.000 fiatal tanul, huszszor annyian, mint 1939-ben, a gyarmati rendszer idején.

Nguyen Duc Thieng szólt ezután arról a rendkívül súlyos helyzetről, amelybe Dél-Vietnamot az amerikai imperialisták és kiszolgálóik süllyesztették. A dél-vietnami rendszer nyíltan szabotálja a genfi egyezményeket, következetesen elutasítja az ország békés egyesítésére tett kezdeményezéseket. Az ország egész életét a munkanélküliség és a nyomor jellemzi. Eppen ezért az elmúlt időszakban is tovább erősödött Dél-Vietnam népének harca az amerikai imperializmus és az azt kiszolgáló néparuló rendszer ellen. A déli ország rész népe is támogatja a Vietnami Demokratikus Főztársaság ismételt erőfeszítéseit a genfi egyezmények végrehajtásáért, az ország egyesítéséért.

Az ügyvivő végül részletesen szólt a laoszi helyzetről, ismertetve a Vietnami Demokratikus Főztársaság kormányának Laoszal kapcsolatos nyilatkozatait. /MTI/

B 32. kiadás 1959. augusztus 28. 15 óra 45 perc

Teljes gépesítéssel mindössze 2.5-3 forint egy mázsa silókukorica betakarítási költsége

1959. augusztus 28.

30./

A Herceghalmi Kísérleti Gazdaság határban 200 holdon terem az idén a silókukorica, s a becslések szerint legalább 200-300 mázsát ad minden hold. A Martonvásári 5-ös és az Odessza 10-es 40 százaléknyi, magas csóbarnyukkal, a szegedi sárga fajta pedig a szokatlanul nagy zoldtomegével tűnik. A egyonjörű silókukorica tábláknak gyakori látogatói a környékbeli állami gazdaságok szakemberei, a termelészvetkezeti tagok, és az egyéni parasztek, de a külföldi látogatók is nagy elismeréssel nyilatkoznak a géppel négyzetbe vetett, kitűnően ápolt silókukoricáról.

Luca Ferenc, a gazdaság igazgatója az MFI munkatársának adott tájékoztatásában elmondotta, hogy a Herceghalmi Kísérleti Gazdaságban minden eddigénél teljesebben sikerült gépesíteni a silókukorica termesztését és betakarítását. A gyakorlatban bizonyították be az idén, hogy teljesen nélkülözhetik a kézi munkaerőt, a komplex gépesítés meggyorsítja, illetve olcsóbbá teszi a silotakarmány termesztését, betakarítását és a konzerválását, gazdaságosabbá teszi az állattartást. A legkorábbi fejlődésű Martonvásári 5-ös hibrid betakarítását a napokban kezdték meg. Négy kombájn vágja a jól kicsövesedett, duslombu, teljes-visszos érésben lévő kukoricát, s 13 gumikerekű traktor pótkocsival hordja az istálló közelében készített, egyenként 400-700 kobaéter tartalmú, hatalmas árok-építményekbe, ahol láncot alpes traktorok húzzák le a pótkocsikról, egyenletesen szétterítik s egyben tömörítik a takarmányt. A lehúzást a gazdaságban készített ötletes szerkezet segítségével egy-másfél perc alatt oldják meg. Nincs torlás a kombájnoknál s a lerakodásnál: szinte futószalagon osonlik a takarmány a tárolóhelyre.

/Folyt. köv./

B 33. kiadás 1959. augusztus 28. 15 óra 50 perc

/Teljes gépesítéssel...1.folyt./

A teljes gépesítés jó megszervezésének köszönhető, hogy az egyébként szükséges 30 pótkocsi helyett 13 bőven elegendő. További előny, hogy míg a régi módszer mellett legalább 100 főnyi munkás sereg kellett a silózáshoz, most a gépkezelők és a munkesiránítókkal együtt csupán 31 munkást alkalmaznak, s egy-egy silóodorba nem 100 mázsa, hanem körülbelül 20 vagonnyi takarmány kerül naponta. Ily módon 2-3 nap alatt megtöltönek egy-egy silódort, nem éri kirossodás a rendkívül értékes téli-tavaszi takarmányt. Ugyancsak a teljes gépesítés révén érik el, hogy minden tábláról a legalkalmasabb érési állapotban néhány nap alatt betakaríthatják a termést. A gazdaság szakemberei kiszámították, hogy ezzel a módszerrel egy-egy mázsa silókukorica-takarmány teljes betakarítási költsége mindössze 2.5-3 forint./MFI/

Miskolcon megkezdődött a Magyar Meteorológiai Társaság ötödik vándorgyűlése

1959. augusztus 28.

36/ Pénteken Miskolcon megkezdődött a Magyar Meteorológiai Társaság ötödik vándorgyűlése. A háromnapos gyűlésen neves meteorológusok, a nehézipar, a bányászat és az üzemegezésügy szakemberei elsősorban a meteorológiai ipari vonatkozásaival foglalkoznak. Ebben a témakörben 9 tudományos előadás hangzik el. Így Dr. Keszler Hubert, a borsodi iparvidék hidrometeorológiai problémáiról, Dr. Péter János, egészségügyi főtanácsos, a munkahelyi klíma különös tekintettel a nehézipari üzemekre címmel tart előadást.

A vándorgyűlés résztvevői szombaton tanulmányutat tesznek Bajor-vidékbe, vasárnap a Bükk hegységbe látogatnak, ahol a mezőgazdasági termelésre vonatkozó éghajlati megfigyelésekről tájékoznak. /MFI/

B 34. kiadás 1959. augusztus 28. 15 óra 50 perc

Szeptember közepén megkezdődnek az orosz nyelv-tanfolyamok

1959. augusztus 28.

34

A Magyar Szovjet Baráti Társaság szeptember 15-én Budapesten és a vidéken újból megindítja orosz nyelv-tanfolyamait. A múlt évben csaknem 2.700 hallgató végezte el a tanfolyamokat, az idén 3.000-3.500 hallgatóra számítanak. A kezdő és haladó tanfolyamokon kívül szakosított tanfolyamok is lesznek, amelyeken az egyes szakmák kifejezéseit sajátítják el a hallgatók, vagy pedig tolmács és fordító munkára készülnek fel.

Az egyre növekvő idegenforgalom következtében különösen a kereskedelmi és közlekedési dolgozók részéről nyilvánul meg nagy érdeklődés. Orvosok, műszakiak és más foglalkozásúak is egyre nagyobb számban kívánnak oroszul tanulni. A legjobb orosz nyelv-tanítók heti két órában foglalkoznak a hallgatókkal. A nyolchónapos tanfolyamok tandíja 100 forint, aminek fele a beiratkozáskor fizetendő. A beiratkozások augusztus 21-én kezdődtek és szeptember 15-ig tartanak. Budapesten a Magyar Szovjet Barátság Házában /VII. kerület, Vorkij fasor 45., telefon: 225-705/, a kerületi MZBT titkároknál és az üzemi baráti körök vezetőinél, vidéken a megyei, városi, járási titkároknál és a baráti körök vezetőinél lehet beiratkozni. /MTI/

Pénteken öt új iskolát adtak át Komárom megyében

1959. augusztus 28.

37

A Komárom Megyei Építőipari Vállalat pénteken öt új iskolát adott át. A táti bányász kertvárosban, Fatabányán, Fátán, Komlódön és Tornópusztán épült új iskolákra csaknem kilencmillió forintot fordítottak. Legszépe a táti iskola; amelyben a tizenket tantermen kívül tornaterem, korszerűen felszerelt konyha és ebédlő is van. /MTI/

B 35. kiadás 1959. augusztus 28. 17 óra 20 perc

Végetértek a Keszthelyi Georgikon napok

38./

1959. augusztus 28.

Keszthelyen pénteken végetért Európa első mezőgazdasági a Keszthelyi Georgikon emlékére rendezett 4 napos ülésszak. Az ország minden részéből ideérkezett szakemberek a termelészövetkezetek megerősítésével kapcsolatos feladatok tárgyalták meg. A 4 nap alatt 6 előadás hangzott el a nagyüzem terméntechnológiájáról, az állattenyésztésről és a talajművelésről. A névess szakemberek előadásához 39 hozzászóló, közöttük akadémikusok, egyetemi tanárok fűztek megjegyzéseket. Az ünnepséggel egyidőben nyitották meg a mezőgazdasági festészetben kiállítást, s Uj Helikon címmel nagy sikerű estet rendeztek. /MTI/ /Főiskolája

A tervek szerint egymilliárd forintos gépesítéssel oldják meg az ötéves terv építőipari feladatait - Kétharmada két-három ezer gépkészletet képeznek ki

1959. augusztus 28.

Pénteken az Építők Dozsa György uti székházában rendezték meg az építőgépesítők II. műszaki konferenciáját, amely az építőipar gépesítési irányelveinek és feladatainak megvitatását tűzte napirendjére.

Tóbiás Loránd, az Építésügyi Minisztérium műszaki fejlesztési főosztályának vezetője ismertette a második ötéves terv nagyarányú építőipari feladataihoz szükséges gépek gyártásának, beszerzésének és felhasználásának gazdasági programját. Elmondta, hogy az építőipar dolgozóinak száma a második ötéves terv végéig legfeljebb 40 százalékkal növelhető. A hiányzó munkáltszámot a termelékenység növelésével kell pótolni. Az egy munkásra jutó évi termelési értéknek az 1958. évi 75.000 forintról körülbelül 105.000 forintra kell növekednie. A tekintélyes emelkedés kétharmadát gépesítéssel kívánják elérni. Az Építésügyi Minisztérium a tervek szerint 1 milliárd forintos beruházási programot hajt végre az építőipar gépesítésére.

A jelenlegi géppark kicsiny és nem felel meg a korszerű technológia kívánalmainak. A fejlődés iránya az előrelépett közép- és nagytelep építési mód, a gépesítés fejlesztésének ezzel kell összhangban lennie. /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás 1959. augusztus 28. 17 óra 20 perc

Az új termelőszövetkezetek is 10-15 százalékkal magasabb terméseredményeket értek el, mint az egyéni paraszthasadások - Országos termelőszövetkezeti tapasztalatcsere értekezlet Győrben

1959. augusztus 28.

40

A megyei tanácsok mezőgazdasági osztályainak szövetkezetpolitikai csoportvezetői pénteken és szombaton Győrött tanácskoznak a termelőszövetkezeti mozgalom időszaki kérdéseiről. Pénteken, az értekezlet első napján F. Nagy Sándor, a Földművelésügyi Minisztérium szövetkezetpolitikai főosztályának vezetője számolt be a szövetkezetek helyzetéről és a jövő feladatairól. Mint közölte, ebben az évben a régi termelőszövetkezetek 20-25, de az új közös gazdaságok is 10-15 százalékkal magasabb terméseredményt értek el, mint az egyéni paraszthasadások. Bebizonyosodott, hogy a szervezéssel egyidőben, már az alakulás első évében magasabb termés (részben a nagyüzemi gazdálkodással). A több gabona meggyarazata tehát a kedvező időjárás mellett a közös gazdaságok jobb technológiája és a gépek nagyobb mérvű igénybevétele. F. Nagy Sándor felhívta a figyelmet a fokozott beltarjességre, mert a termelőszövetkezetek hustermelése ez idő szerint nem kielégítő. A helyes munkaszervezésről szólva ajánlotta, hogy a régi termelőszövetkezetekben kísérletképpen alakítsanak nagylétszámú komplex-brigádokat, az új termelőszövetkezetekben azonban kisebb létszámú brigádok működését tarvja helyesnek. Felhívta a termelőszövetkezetek irányítóit: még ebben az évben térjenek át a naptári év szerinti tervezésre, hogy ilymódon a közös gazdaságok is beilleszkedjenek a népgazdasági tervbe.

A beszámolót követő vita után az értekezlet résztvevői a pári Micsurin Termelőszövetkezetbe látogattak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás 1959. augusztus 28. 17 óra 25 perc

/A tervek szerint...1.fol.t./ 39/

A jelenleginél mozgékonyabb gépekre van szükség. A földmunkák 43.6 százalékos gépesítési arányát 1965-ig 70 százalékra kell növelni. Ebből a célból beszereznek 120 gumikerékes kotrot, 70 hernyótalpas kotrot, sok földtolót, földnyesőt, talajfurót, talajtomoritót és univerzális földmunkagépet. Máris megvásároltak 20 csehszlovák colóperőt, a közeijövőben újabbak is érkeznek. Már üzemben van egy francia gyártmányú talajfuro és alapozó gép. Utépítéshez Csehszlovákiából 22 korszerű uthengert és több vibrációs hengert rendeltek. A Német Demokratikus Köztársaságból 40 elektromos és benzinmotoros döngölőt yrnek, az öt éves terv első évében pedig körülbelül még 80-100 ilyen gépet rendelnek. Az apróbb talajmunkákhoz itthon készülnek gépek.

A jelenlegi nehéz emelődarukat folyamatosan kivonják az építőiparból és áttelapítják az anyagiparba. Helyettük könnyen mozgatható onszerező toronydarukat alkalmaznak. Gyártásukat a Nehézipari Minisztérium gépgyártási trosszje vállalta és az öt éves terv végéig 300, különböző méretű darut készít. A nagyobb darukat Lengyelországból, a Német Demokratikus Köztársaságból, a Szovjetunióból, Angliából és a Német Szövetségi Köztársaságból szerezzük be. Már ez évben nagyobb számban hoztunk be autódarut, 1965-ig pedig további 300-at importálunk.

A jelenleg 79 százalékosan gépesített betonkeverés 95 százalékra novekszik. Az öt éves terv végéig több mint 1000 új habarcs- és betonkeverőt kap az ipar. Az olcsóbb és egyforma minőségű beton előállítására Budapesten megkezdték egy nagyteljesítményű központi betonkeverő telep felállítását. Innen betonszállító autók viszik majd a keveréket a munkahelyekre. A vakolás gépesítését 13.8 százalékról 35-40 százalékra fejlesztik, a cementnek pedig 60-70 százalékát szállítják majd onkszítva.

/Fol.t.kov./

B 38. kiadás 1959. augusztus 28. 17 óra 15 perc

/A tervek szerint/2. folyt.

Eddig is jó eredményeket értünk el a parkettészolási, parkettgyalulási, a csőhajlítási, valamint a kőipari és a festőipari munkák gépesítésében. Az a célra szolgáló kisgépek gyártását a KGST Magyarországra bízta, s rövidesen meg is kezdődik sorozatgyártásuk.

Hangoztatta az előadó, hogy az egymilliárd forintos beruházási programot csak úgy lehet lebonyolítani, ha a hazai gépipar jól megszervezi a gyártást. Az erre vonatkozó tárgyalások megkezdődtek. A Kohó- és Gépipari Minisztériumnak az eddig gyártott szokványos gépeken kívül évente körülbelül 80 millió forint értékű új típusú építőipari gép előállítását kell vállalnia. Az egymilliárd forintból körülbelül 2.200 nehézgépet és 3.600 könnyűgépet helyeznek üzembe. A sok géphez új javítóüzemre is szükség lesz. A gépek kezelésére körülbelül tízezer szakmunkást kell kiképezni. Ezért feltétlenül sort kell keríteni a gépkezelő iskola bővítésére is. A Munkaügyi Minisztérium már ez évben megkezdte a képzést.

A beszámolót Szabó Ferenc, az építők szakszervezete gépészeti szakosztályának vezetője és Havassy István, a Közlekedési- és Postaügyi Minisztérium gépesítési osztályának munkatársa egészítette ki felszólalásában.

Az előadásokat követő széleskörű vitában résztvett Brutyó János, az építők szakszervezetének főtitkára, Kóbor József építésügyi miniszterhelyettes, felszólaltak az Országos Tervhivatal, az Építőipari Tudományos Egyesület, a Gépipari Tudományos Egyesület, az Építéstechnikai és Gazdasági Iroda, az Építőipari Műszaki Egyetem, a Kohó- és Gépipari Minisztérium képviselői, valamint az építővállalatok gazdasági és műszaki vezetői közül számosan. Hangoztatták, hogy az egymilliárdos gépesítési program döntő fejlődést idéz elő az építőiparban és meggyorsítja az építkezéseket. Remutattak, hogy a fejlődés csak úgy lesz teljes, ha az építőmunkások megszeretik a gépeket, megtanulják a kezelésüket és nem hagyják szokat kihesz-nálatlanul.

/Folyt.kov./

B 39. kiadás 1959. augusztus 28. 17 óra 25 perc

/A tervek szerint...3. folyt./

A konferencia végül a vitában elhangzott javaslatok figyelembevételével határozatot fogadott el. A határozat a többi között kimondja, hogy fel kell számolni az építőiparban még mindig erősen uralkodó "malteros szemléletet" és az öt éves terv, valamint az utána következő tervidőszakok hatalmas építési feladatait a hagyományos építési móddal összehangolt, fokozott gépesítéssel kell megoldani./MTI/

Rendkívüli közgyűléseken ajánlják fel az államnak felesleges gabonájukat a baranyai termelőszövetkezetek

1959. augusztus 28.

41./ A baranyai termelőszövetkezetekben rendkívüli közgyűlések zajlanak le. A szövetkezeti tagság a vártnál jobb termés láttán határozati úton módosítja az eredeti terményértékesítési tervet oly módon, hogy az összes felesleges kenyérgabonát az államnak ajánlják fel megvételre és csak annyit tartalékolnak, amennyi a tagok háztartási szükségletére kell. A mohácsi járásban, a megye legnagyobb gabonatermő vidékén már 25 termelőszövetkezetben tartottak rendkívüli közgyűlést. A majsai Tancsics Termelőszövetkezet 400, a babarci Béke TSz 600, a lippei Béke Öre TSz pedig 700 mássa búzát adott el a Terményforgalmi Vállalatnak. Ezzel eleget is tettek az eredeti gabonakereskedési megállapodásnak, a szállításokat azonban folyt tják, s most már terven felül adnak el búzát az államnak. A nagyobb mennyiségű kenyérgabona értékesítése kedvezően befolyásolja a járás közös gazdaságainak árutermelési tervét. Jórészt ennek köszönhető, hogy - az előzetes felmérések szerint - a mohácsi járás termelőszövetkezeteinek növénytermelésből egy és háromnegyed millió forint többletjovédelmük lesz. A megyében eddig 50.000 mássa gabonát szállítottak állami magtárakba a termelőszövetkezetek./MTI/

B 40. kiadás 1959. augusztus 28. 17 óra 35 perc

Szamos külföldi jogász is felszólalt a jogász konferencián

42. / 1959. augusztus 28.

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Jogász Szövetség által rendezett jogász konferencia második napján, pénteken szakosztályi ülések voltak. Dr. Beér János egyetemi tanár, a jogi rendszer fejlődésének iránya a szocialista államokban című előadásában megállapította, hogy a szocialista államokban a fejlődés egyik alapvető követelménye a dolgozó tömegek egyre szélesebbkörű és tevékenyebb részvétele az állami feladatok megvalósításában, ami a szocialista demokrácia folyamatos fejlesztését és bővítését jelenti.

A népképviselői tanácsok közül Boris Spesov szovjet egyetemi tanár, a bolgár, dr. Karl Polak professzor a keletnémet, dr. Karel Bertelmann a csehszlovák népképviselői rendszer fejlődési irányát tárta a hallgatóság elé. /Folyt. köv./

Félév alatt 67.5 millió mozilátogató Magyarországon - Nemzetközi filmünnepségek Budapesten és vidéken - Filmfesztiválok díjnyertes újdonságai a következő hónapok műsorán - Sajtótájékoztató a MOKÉP munkájáról.

1959. augusztus 28.

43. / A Magyar Újságírók Országos Szövetségének székházában pénteken Bors Ferenc, a MOKÉP igazgatója sajtótájékoztatón ismertette a filmforgalmazás első félévi eredményeit és a következő hónapok műsorát. Elmondotta, az idén hat hónap alatt 71 játékfilmet mutattak be hazánkban, ebből 9 a magyar, 18 a szovjet, 23 a népi demokratikus és 21 a kapitalista filmgyártás terméke volt. Az ország moziáiban félév alatt 67.5 millió jegy kelt el. A keskeny-filmes mozik látogatóinak száma meghaladta a 18 milliót. Az idén az év első hat hónapjában kétmillióval magasabb nézőszámot értek el, mint a múlt év hasonló időszakában. Megnőtt az érdeklődés a szocialista országok filmgyártása iránt; ezeket az alkotásokat 1958-ban a mozilátogatók 58.6 százaléka, az idén 64.4 százaléka nézte meg. A szovjet filmeket 3.5 millióval többen látták, mint a múlt év hasonló időszakában.

/Folyt. köv./

B 41. kiadás 1959. augusztus 28. 17 óra 10 perc

/Félév alatt...1.folyt./

A magyar filmgyártás többek között a Tegnap, az Álmatlan évek, Az utolsó felvonás című újdonságokkal jelentkezett az első félévben. Közülük a Tegnapot 1,188.000, az Álmatlan éveket 761.000, Az utolsó felvonást majdnem 500.000 főnyi közönség tekintette meg.

Az idén nem volt "uborka-szezon" a mozikban. Filmszínházaink országszerte teljesítették, sőt túlteljesítették bevételi tervüket. Kitűnő eredménnyel zárultak a Baltoni Filmhetek is. A magyar tenger partjának öt üdülőhelyén két-két hetenként bemutatták az őszi filmévet hét kiemelkedő újdonságát, köztük az Akiket a pacsiirta elkísér, a Nyomorultak című alkotásokat. A Baltoni Filmhetek sikerének láttán szobakerült: nem lenne-e helyes a csehszlovákiai munkás-filmfesztiválokhoz hasonló országos filmünnepséget rendezni hazánkban is. Ugy döntöttek, hogy a felvételek megteremtése után vagy jövőre vagy 1961-ben már ezzel a nagyszabású eseménnyel is gazdagítják az évet.

A következő hetekben a filmszínházakban megemlékeznek több szomszédos baráti ország történelmi évfordulójáról. A Lengyelország elleni fasiszta orvátmedés 20. évfordulója alkalmából augusztus 30-án lengyel küldöttség érkezik hazánkba, amely részt vesz augusztus 31-én az Uránia Filmszínházban a Még sötét a hajnal című lengyel film disz-előadásán. Ezenkívül ünnepi lengyel filmbemutatót rendeznek Szolnokon, Karcagon és Dorogon. Szeptember 9-én, Bulgária felszabadulásának évfordulóján bolgár vendégek részvételével A 13-as kedvenc című új bolgár játékfilmből és A Kancsaja folyón című tájfilmből rendeznek disz-előadást. Ugyancsak küldöttséget várunk a Kínai Népköztársaság kiállítására 10. évfordulójára is. Ebből az alkalmából ünnepi előadásra vetítik A tenger lelke és a Lángok a határon című kínai filmeket. Ezenkívül bemutatóval köszöntjük a Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának 10. évfordulóját. Műsorra tűzzük A matrózok dele, és a Csillagok című alkotásokat. /Folyt. köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 42. kiadás 1959. augusztus 28. 18 óra 15 perc

/pélév előtt...2.folyt./

Szeptemberben 10, a negyedik negyedében 33 játékfilmet mutatnak be a főváros és a vidék filmszínházaiban. Másorra tűzik Dervas József Vizkeresztől Szilveszterig című regényének filmváltozatát, az Akiket a pacsirta elkísér című újdonságot. A Magyar Szocialista Munkáspárt kongresszusának tiszteletére bemutatják a Pár lépés a határ-t, Mesterházi Lajos hasonló című regényének filmváltozatát. Az alkotást Keleti Márton rendezte, a főszerepeket Szirtes Ádám, Szabó Gyula és Várkonyi Zoltán alakítja. Az év magyar filmújdonságai közül a következő hónapokban kerül a közönség elé a Kölyök, Szemes Mihály rendezésében, Torócsik Marival a címszerepben, a Gyalog a menayországra és a Szombattól hétfőig című alkotás. Bemutatják Jókai Szegény gazdagok című regényének filmváltozatát, Bán Frigyes rendezésében Bara Margit, Torócsik Mari, Benkő Gyula és Krencsey Marianne főszereplésével.

A negyedik negyedév 33. újdonsága közül az öt magyaron kívül 8 szovjet, 2-2 francia, amerikai, csehszlovák, kínai, 1-1 angol, dán, olasz, norvég, lengyel, bolgár, jugoszláv, NDK-bolgár és NDK-francia-olasz, valamint 3 NDK-film szerepel. Közülük kiemelkedik a moszkvai filmfesztivál arany nagydíjának nyertese az Emberi sors című szovjet film, amelyet Solohov elbeszéléséből Szergej Bondarcsuk rendezett. Ezt az alkotást a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának előestéjén mutatják be.

Bors Ferenc befejezésül bejelentette, már most formálódik a jövő év első negyedének programja. Januárban, februárban és márciusban megismerheti a közönség a Hazában az életünk című szovjet filmet, amely résztvesz a velencei fesztiválon, a Merimée novellájából készült Tamango-t, az amerikai gyártmányú Szent Johanna és A tizenkét dühös ember című újdonságokat, valamint a Kalevala alapján forgatott szovjet- finn Sampo című alkotást. Bemutatják Tolstoj Golgota című regénye filmváltozatának harmadik részét, a borus reggelt, valamint az Uri negyed című angol, a négy száz csapás című, világsikeret aratott francia filmet is. /MTI/

/Alekszej

MTI BELFOLDI HIREK

B 43. kiadás 1959. augusztus 28. 18 óra 15 perc

A biológus kutatók tanácskozásának második napja

1959. augusztus 28.

44./

A Magyar Tudományos Akadémia biológus összejevételének második napján dr. I. Richlik, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Kémiai Intézetének munkatársa azokról a kutatásokról számolt be, amelyeket egy fontos és sokoldalú hatást kifejtő hormon, az oxytocin szervezetben belüli elbomlásának meggátlására végeztek. Dr. Ernst Schütte, az NDK növénybiokémiai intézetének munkatársa egy enzimfehérje összetételére és működésére vonatkozó vizsgálatait ismertette. Dr. Ilse Bottger, ugyancsak az NDK növénybiokémiai intézetéből, a növényi levelekben végbemenő fehérjeszintézis egyik fontos szakaszának vizsgálatáról számolt be. Hozzászólások után az elnöklő dr. Tankó Béla professzor, a debreceni biokémiai Intézet igazgatója köszönte meg a vendég-tudósok értékes előadásait.

/biokémiai

Az összejevétel résztvevői pénteken délután Tihanyba utaztak, ahol megtekintik a Biológiai Kutató Intézetet. Az előadásokat hétfőn délelőtt folytatják. /MTI/

A csillagvizsgálók vezetőinek tanácskozása Budapesten - Új csillagvizsgálók létesülnek az országban

1959. augusztus 28.

45./ Pénteken a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat székházában kétnapos tanácskozásra gyűltek össze a vidéki bemutató csillagvizsgálók vezetői, hogy megvitassák a közel jövőben rendezendő csillagászati hét szervezési kérdéseit. A konferencián több előadás hangzott el, majd átadták a megyei szervezeteknek a budapesti Uránia Csillagvizsgálóban készült 10 új csillagászati távcsövet. Ezek felhasználásával rövidesen újabb bemutató csillagvizsgálók létesülnek az országban. /MTI/

B 44. kiadás 1959. augusztus 28. 19 óra 20 perc

Rendelet a hizottmarhák után járó nagyüzemi felárrol

1959. augusztus 28.

47./

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tenyésztési munkájának osztályozása, valamint a saját-nevelésű közös állatállomány fejlesztése érdekében az élelmezésügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel és az Országos Árhivatal elnökével egyetértésben rendeletet adott ki a hizottmarhák után járó nagyüzemi felár szabályozásáról. A rendelet többek között kimondja, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportokat az állatforgalmi vállalatoknak szerződés, vagy szabad értékesítés alapján átadott hizottmarhák után nagyüzemi felár illeti meg. A felárat a teljes átadási súly alapulvételével kell kifizetni minden olyan esetben, ha az átadott hizott marhát a termelőszövetkezet saját-nevelésű közös szarvasmarha-állományából, vagy annak szaporulatából állította hizóba, továbbá, ha bármilyen súlyban saját tagjainak háztáji állományából, vagy azok saját neveléséből vásárolta, valamint ha mástól 150 kilót meg nem haladó súlyban vásárolta és állította hizóba. Ha a termelőszövetkezet az átadott hizottmarhát 150 kilót meghaladó súlyban nem saját tagjainak háztáji állományából vásárolta, a nagyüzemi felárat csupán a ruházott súly, vagyis azután a súlytöbblet után szabad kifizetni, amellyel a szarvasmarha a hizóbaállítás után ténylegesen gyarapodott. /MTI/

Higanygőz-világítás az uipesti Árpád uton és Baicsy-Szilinszky uton - A XI. kerületben nyílik Budapest egyik legszebb étterme, a Tövenéglő - Tanácsulések a főváros kerületeiben

1959. augusztus 28.

48./ Pénteken Budapest több kerületében tartottak tanácsulést. Ujpesten a tanácsstagok a kerületfejlesztési terv első félévi teljesítését vitették meg. Megállapították, hogy a tervek végrehajtása jó ütemben halad, erről tanusodik, hogy 78 tervfeladat közül ötvenötöt már megoldottak. Széles körben bontakoztak ki a kerületben a társadalmi munkaköriök, a lakosság már az év első felében több mint másfélmillió forintos kiadástól mentesítette a tanácsot. /Földt.kov./

B 45 kiadás 1959. augusztus 28. 19 óra 30 perc

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

1959. augusztus 28.

A Meteorológiai Intézet jelenti pénteken, augusztus 28-án este 19 órakor:

Várható időjárás szombaton estig:

felhőátvonulások, többrelé kisebb esővel. Mérsékelt, később megélénkülő és észak-nyugatra forduló szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 20-23, délkeleten 22-25 fok között.

Távolabbi kilátások: hűvös, szeles idő, fűtőesőkkel.

A Duna vizállása pénteken este 19 órakor 352 cm. /MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 46. kiadás 1959. augusztus 28. 11 óra 35 perc

/Higanygőz-világítás...l.folyt./

Igy a tervezett 17 helyett 34 utcában hozzák rendbe az utburkolatot, s egy kilométer hosszúságban fektettek le vízcsöveket. Társadalmi munkások építik az Erzsébet utcai általános iskola új napközi otthonát, amely félmillió forint helyett mindössze 75.000 forintba kerül majd a tanácsnak. Az év hátralévő részében egyébként régi kívánsága teljesül az újpestieknek: a kerület két legfontosabb utvonulán, az Árpád úton és a Bajcsy-Zsilinszky úton a legmodernebb higanygőzlámpákat szerelik fel.

Ugyancsak a tanács első félévi munkájáról, eredményeiről tárgyaltak a XI. kerületi tanácstagok. A tervek végrehajtása itt is jól halad, s különösen sok kommunális feladatot - utjavítás, vízhálózat bővítés stb. - oldottak meg. Befejezték a Bartók Béla Szabadtéri Színpad építését, de a környék rendezését tovább folytatják. Előreláthatólag még ebben az évben megnyitják a főváros egyik legszebb éttermét, a Lovendéglőt. A Bartók Béla ut és a Madrusz utca sarkán virágoskert létesül, s virágoskert díszíti majd a Feneketlen tó környékének Villányi uti oldalát is.

A VII. kerületi tanácsülésen többek között oktatási kérdésekkel foglalkoztak. A tanácstagok felhívták a figyelmet arra, hogy az eddignél még nagyobb gondot kell fordítani gyermek- és ifjúságvédelemre, s erélyes intézkedésekkel kell megkezdélyezni, hogy az italboltokban fiatalokat kiszolgáljanak. Az oktatási állandó bizottság aktivistái egyébként tervbe vették, hogy megszervezik a játszótéri felügyeletet, rendszeresen ellenőrzik majd az esti órákban a szórakozóhelyeket, s a lehetőségekhez mérten gondoskodnak azoknak a kisgyermkeknek a foglalkoztatásáról, akiknek szülei munkában vannak.

A tanácsülésen indítványozták, hogy a jövőben fokozottan vonják be a tanácstagokat az óvodai elhelyezések intézésébe, elbírálásába. /MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 47. kiadás 1959. augusztus 28. 11 óra 35 perc

Kétszázötven zala-i ifjúsági brigád vesz részt a kongresszusi versenyben

1959. augusztus 28.

49./ A Zala megyei KISZ szervezetek titkárai pénteken a zalaegerszegi ifjúsági klubban tanácskoztak a kongresszusi verseny eddigi eredményeiről és a további feladatokról. Zala megye ipari üzemeiben, állami gazdaságaiban, a gépállomásokon és a termelészövetkezeti községeken 250 ifjúsági brigádban körülbelül háromezer fiatal vesz részt a kongresszusi versenyben. A tanácskozáson beszámoltak a fiatalok eddigi munkai keretéről és bejelentették, hogy az ifjúsági brigádok a párt kongresszusa előtt egy hónapos kongresszusi műszakot tartanak. A következő napokban a megye több mint háromszáz KISZ-alszervezetében taggyűléseken vitatják meg, milyen feladatokat olgának meg a kongresszusi műszak idején. Sok szó esett a szakmai továbbképzésről is. A KISZ-szervezetek, a párt és az üzemek segítségével, továbbképző tanfolyamokat szerveznek az iparban dolgozó fiatalok részére. Megkezdték a politikai oktatás előkészítését is. Az őszi és a téli hónapokban 3000-4000 fiatal tanul majd a különböző politikai tanfolyamokon. /MTI/

B 48. kiadás 1959. augusztus 28. 19 óra 40 perc

A nagyüzemi gazdálkodás egy évtizedes tapasztalatait ismer-
tetik az Országos Mezőgazdasági Kiállításon az állami
gazdaságok

1959. augusztus 28.

Az állami gazdaságok a 63. Országos Mezőgazdasági Kiállításon elsősorban növénytermesztési, állattenyésztési és üzemszervezési tapasztalataikat teszik közzé. A kiállítást látogató termelőknek szemléltetők és egyénileg gazdálkodó parasztoknak szemléltetően bizonyítják, hogy egy évtized alatt milyen jelentős eredményeket lehet elérni a nagyüzemi gazdálkodás módszereivel. A szocialista mezőgazdasági nagyüzemek pavilonjában a Héki Állami Gazdaság üzemszervezési bemutatót rendez. Itt ismertetik azt is, hogy az állami gazdaságok mit tettek eddig és mit tesznek a jövőben a termelők szövetkezetek megszilárdításáért.

Az állami mezőgazdasági nagyüzemek a termelés minden területén kiváló eredményeket értek el az elmúlt esztendőben. Ennek megfelelően búza és árpa-termelési eredményeivel 11-15, kukorica-termesztési sikereivel 20, cukorrépájával 10, rostkenderével 7 állami gazdaság szerepel a kiállításon. A szarvasmarha tenyésztési eredményeit 11, sertés-tenyésztését 12, juhait 18, értékes baromfi-állományának legszebb egyedét pedig 23 állami gazdaság mutatja be. Az állami gazdaságok összesen 35 tenyészbikát és 30 úszót vezetnek fel. A Bábolnai Állami Gazdaságból a Bírinyi nevű tehenet 12 ivadékával együtt mutatják be. A Biharkeresztési Állami Gazdaság a Grock nevű import bika ivadékaival állítja ki. Az onati és a mezőmagymihályi állami gazdaságból a magyar-szürke szarvasmarhákat hozzák a kiállításra. Igen értékes a gazdaságok által bemutatandó juhállomány. Többek között a hortobágyi, a kiskunsági, a mezőhegyesi, a péntekesi és a bábolnai juhászok küldik fel legértékesebb juhaikat. Az ősi fehér és fekete racka juhokon kívül kiállítják többek között a kaukázusi kosokat és ezek ivadékaival is. A baromfitenyésztési bemutatót dokumentálják a gazdaságok, hogyan lehet tíz hét alatt röntgenfelvétellel csirkét nevelni. Lovakkal és fogatkaival 14 gazdaság szerepel. /MTI/

B 49. kiadás 1959. augusztus 28. 20 óra 30 perc

A kecskeméti városi tanács ülése

1959. augusztus 28.

50./ Pénteken ülést tartott Kecskemét városi tanácsa. Sánta Lajos vb. elnök beszámolt az elmúlt évek kulturális eredményeiről és a soronlevő feladatokról. A tanácsülés több határozatot hozott a környező nagykiterjedésű tanjárvilág kulturális ellátottságának fejlesztésére. Így többek között kibővítik a tanács művelődési csoportja mellett működő népművelési állandó bizottságot, kiépitik a közönség-szervező hálózatot. Elhatározták, hogy a tanjárvilág iskolákat népművelési központokká alakítják ki. /MTI/

Megnyílt Gábor Emil kiállítása

1959. augusztus 28.

51./ A Fényes Adolf teremben pénteken délután nyílt meg Gábor Emil festőművész tárlata. A kiállítás megnyitóját dr. Rácz István mondta. /MTI/

/Számos külföldi jogászl. folyt./

1959. augusztus 28.

52./ Nagy érdeklődéssel hallgatták a nemzetközi jogi szakosztály ülésének résztvevői dr. Haraszti György egyetemi docens előadását a menedékjogról. Az előadáshoz többek között hozzászólt dr. Heinrich Brandweiner, gráci egyetemi tanár, a Béke Világtanács tagja is. Megállapította, hogy az ugynevezett diplomáciai menedékjog, amikor egy állam a más állam területén lévő, területen-kivüliséget élvező épületében adja meg a menedékjogot, ma már elavult jogintézménynek tekinthető, kivéve a latin-amerikai államok viszonylatát, amelyek 1928-ban a havannai szerződésben biztosították ezt a jogot politikai menekültek részére.

/Folyt. kov./

B 50. kiadás 1959. augusztus 28. 20 óra 50 perc

/Szamos.....2.folyt./

A polgári jogi szakosztályban dr. Dorsi Gyula egyetemi tanár, a törv. megvalósítását szolgáló jogintézményekről adott elő. Előadásához dr. Traian Jonsescu román professzor és dr. Jan Topinski, a lengyel jogász szövetség főtitkára is hozzászólt. A munkaügyi szakosztály dr. Weltner Andor egyetemi tanár előadásában megvitatta a kollektív jellegű jogviszonyok kérdését a munka jogban.

A büntető/szakosztály ülésén dr. Szalay József, a legfőbb ügyész első helyettese büntetőpolitika és büntetőítélkezés címen foglalta össze a szocialista büntetőjogi főbb elveit. A polgárjogi szakosztály termelőszövetkezeti jogi kérdésekkel foglalkozott. Dr. Földes Iván, a Földművelésügyi Minisztérium osztályvezetője a szocialista államnak a földtulajdoni és földhasználati jogviszonyok rendezéséről, a földművelésügyi tevékenységéről ismertette. Dr. Nagy László az Állam- és Jogtudományi Intézet tudományos munkatársa a termelőszövetkezeti jogi felelősségről adott elő. Hozzászólt dr. Ladislav Kosta a Szlovák Tudományos Akadémia jogtudományi kabinetjének igazgatója és dr. Rainer Arlt a Potsdam-Babelsbergi jogakadémia igazgatója.

A nemzetközi magánjogi szakosztályban dr. György Ernő vállalati jogtanácsos a tulajdon és a veszély "át szállásának" kérdését fejtegette a nemzetközi ügyekkel kapcsolatban. A hozzászólók között volt lord Charley, az angol egyetemi tanárok szövetségének főtitkára, aki ismertette a tulajdonát ruházásnak és a kárveszély "át szállásának" az angol tengeri jogban kialakult szabályait. Végül a jogtörténeti szakosztály ülésén dr. Carlos Márton, egyetemi tanár bírálta a szent korona elméletét. A konferenciát szombaton folytatják./MTI/

B 51. kiadás 1959. augusztus 28. 21 óra 01 perc

Orvostörténeti vándorgyűlés Debrecenben

1959. augusztus 28.

55. A Magyar Tudományos Akadémia orvostörténeti bizottsága, az Orvos-egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének orvosgyógyászati rész történeti szakosztályja és az Országos Orvostörténeti Könyvtár rendezésében pénteken délután Debrecenben orvostörténeti vándorgyűlés kezdődött. Az ország különböző vidékeiről orvostörténeti kutatók - főként orvosok, továbbá könyvtárosok és levéltárosok - többmint százan gyűltek egybe.

A hazánkban rendezett második orvostörténeti vándorgyűlés résztvevői koszorút helyeztek el Hatvani Istvánnek, a debreceni református kollégium régi nagyhirű tudos professzorának egykori iskoláján. Dr. Szodoray Lajos, debreceni egyetemi tanár, a debreceni bőrklinika igazgatója méltatta az emléktábla előtt Hatvani István orvosi érdemeit, aki nemcsak kiváló professzor, tudos tanár és nagy matematikus volt, hanem az első magyar iskolaorvos is. Ő szervezte meg hazánkban éppen a debreceni református kollégiumban az első diák-betegellátást.

Ütös János, a debreceni kollégiumi nagykönyvtár igazgatója nyitotta meg ezt a kiállítást, amelyet a nagykönyvtárban a vándorgyűlés alkalmából rendeztek. A könyv- és kézirat-kiállítás az okortól a 19. századig bemutatja a kollégiumi nagykönyvtár orvostörténeti dokumentumainak gazdag gyűjteményét.

A vándorgyűlésen a kollégium oratoriumában Heranghy László, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia orvostörténeti bizottságának elnöke mondott megnyitót. Ezt követően üdvözlések hangzottak el, majd kiosztották az orvostörténeti kutatómunkában eredményes munkát kifejtettek részére adományozandó Veszprémi emlékérméket. Az elmúlt év díjait bence József szombathelyi főorvos, Dada András budapesti főorvos, Pelle Ákos, az Országos Orvostörténeti Könyvtár tudományos osztályvezetője és Regöly-Mérei Gyula, a budapesti Orvostudományi Egyetem Körbonctani Intézetének kandidátusa kapta, míg az idei díjat dr. Szodoray Lajos debreceni egyetemi tanárnak, a debreceni bőrklinika igazgatójának adományozták.

Az ünnepélyes megnyitó után megkezdődtek az előadások. A vándorgyűlés során több mint 20 tudományos előadás hangzik el az orvostörténeti kutatások újabb munkáit összegezve. A vándorgyűlés ülészakát szombaton este zárják./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52. kiadás 1959. augusztus 28. 21 óra 40 perc

54.

A kongresszusi versenyben kitünt üzemi dolgozók és kiváló katonák baráti találkozója

1959. augusztus 28.

Pénteken este a Központi Tiszti Ház nyári helyiségében a Vörös Csillag Traktorgyárnak a kongresszusi munkaversenyben kitünt eredményeket elért dolgozói jöttek össze baráti beszélgetésre a hadseregben belüli szocialista versenyben kitünt katonákkal, tiszthelyettesekkel, tisztekkel. Kolozsvári Sándor, a Vörös Csillag Traktorgyár ontódei egységvezetője tájékoztatta az egybegyűlteket az üzem munkájáról, a kongresszusi verseny eddigi eredményeiről. Elmondotta többi között, hogy a gyárban 120 brigád verseny az elsőségért, majd a gyár pártbizottsága és dolgozói nevében meghívta a néphadsereg tagjait, hogy menjenek el az üzembe és a helyszínen ismerkedjenek meg közelibbről a munkával, a dolgozókkal.

Ezt követően a néphadsereg képviselői számoltak be a vendégeknek a hadseregben belüli szocialista verseny céljáról, eredményeiről. /MTI/

A vietnami nagykövetség filmbemutatója

1959. augusztus 28.

Nguyen Duc Thieng, a Vietnami Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője pénteken este filmbemutatót rendezett a Magyar Optikai Művek művelődési házában. Az esten a folyó két pertje című vietnami játékfilmet vetítették. A mai tárgyú filmet, amely egyébként a közelmúltban a moszkvai filmfesztiválon is szerepelt, az előadás közönsége meleg elismeréssel fogadta. A filmbemutatón megjelent nőnei Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, dr. Dolleschall Frigyes egészségügyi miniszter, Orbán László, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Péter János, a külügyminiszter első helyettese, Dervasi István, az MSZMP Központi Bizottsága osztályvezető helyettese, Dénes Leo, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének alelnöke, valamint politikai, társadalmi és kulturális életünk számos más kiválója.

Jelen volt a filmbemutatóon a budapesti diplomáciai képviseltek számos vezetője és tagja. /MTI/

Vége

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959. augusztus 29. 6 óra--perc

A budapesti múzeumok kiállításai 1959. augusztus 28-tól szeptember 4-ig

1959. augusztus 29.

1.

Aquincumi Múzeum /III., Szentendrei ut 193./ Tel: 132-902
Nyitva: minden nap 9-18 óráig, vasárnap 10-18 óráig.

Bajor Gizi Emlékmúzeum /XII., Sorompó utca 16./
Tel: 354-536
Jászai Mari, Márkus Emilia, Bajor Gizi emléktárgyak kiállítása.
Nyitva: kedd, csütörtök, szombat 16-19, vasárnap 10-18 óráig.

Bélye Múzeum /VII., Dob utca 75-81./ Tel: 213-224
Nyitva: minden szerdán 9-15.30 óráig.

Hadtörténeli Múzeum /I., Tóth Árpád sárány 40./ Tel: 160-184
Állandó fegyverkiállítás
Török kori anyag
1848-1849-es szabadságharc
Felszabadulási termek
Fépi demokratikus államok kiállítási terme
A Magyar Köztársaság Vörös Hadserege
Nyitva: hétfő kivételével 9-17 óráig, vasárnap 10-18 óráig

Ótörténeli Múzeum /IX., Illői ut 33-37./ Tel: 130-209
Művek: réz- és bronzművészet
Újabbkori európai ötvösművészet
A Hopp Ferenc Akadémiai Művészeti Múzeum alapítása és fejlődése /1919-1959/
Nyitva: hétfő kivételével 11-19 óráig

Keletázsiai Művészeti Múzeum /VI., Népköztársaság utja 103./
Tel: 218-73
India művészete
Nyitva: hétfő kivételével 8.45-16.45, vasárnap 9.45-17.45 óráig.

/fol. t. köv./